

JAVA-BODE.

NUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A. 1858.

Woensdag, 20 October.

N. 84.

HOOFD-BUREAU: Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaja bij E. FUHRI & Co. en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs der half jaar voor Batavia..... f 12,50.
" " " " Java..... " 15,—
" " " " Buitenbezittingen..... " 17,50.
" " " " Nederland..... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden Bij eerste of meerdere herhaling 25 " " " " " Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Koninklijk van den 9den Augustus 1858, no. 41, is aan *G. Dumas*, directeur van het hospitaal te Amboina, wijlen *F. Schmitt*, officier van gezondheid bij gemeld hospitaal, vergunning verleend tot het dragen van eene gouden medaille eerste klasse, hun door Zijne Majesteit den keizer der Nederlanden geschenken.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Van verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *H. J. B. B. B.*

Benoemd:

Van de meester te Indramajoe (residentie Cheribon), *A. L. Vernet*, assistent-resident aldaar.

Van de commissie bij de directie der middelen en domeinen, de klerk bij die directie *C. F. Rijkschroeff* en de klerk bij het departement van financiën *H. W. C. Veldman*.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE AMBOINA.

Ontslagen:

Van wegens vertrek, als lid *J. L. Lindvurm*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

H. G. Fritzen, kapitein der infanterie.

Gesteld:

Van ziekte, in het genot van wachtgeld, de gewezen eerste klerk bij den assistent-resident van Modjokerto (Soerabaja), tevens griffier bij den landraad aldaar, *J. M. Burgemeestre*.

Militair Departement.

Verleend:

Van tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie *F. W. L. Lambrecht*.

Van tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie *A. W. F. Heijligers*.

Goedgekeurd:

Van dat door het Militair Departement

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE

Zijn Geplaatst:

Van het 5de bataillon (Samarang), de tweede luitenant *A. P. Soetens*.

Van het 7de bataillon, de eerste luitenant *W. F. van Emde*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Van het 9de bataillon, de eerste luitenant *J. S. Roels*, eervol ontslagen adjutant bij den waarnemenden inspecteur der schut- en adjudanten.

Zijn overgeplaatst:

Van het 1ste bataillon, de eerste luitenant *F. M. Mulder* en *H. W. C. A. Thieme*; beide van het garnizoens-bataillon in de Wester-Afdeeling van Borneo.

Van het 2de bataillon (Willem I), de tweede luitenant *J. L. Jonxis*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-Afdeeling van Borneo.

Van het 3de bataillon, de kapitein *C. J. Meijer*, van het 9de bataillon en de eerste luitenant *L. W. A. Kessler*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-Afdeeling van Borneo.

Van het 4de bataillon (Djokdjokarta), de eerste luitenant *A. L. Meijer*, van het 17de bataillon.

Van het 8de bataillon, de eerste luitenant *J. C. Hörner* van het garnizoens-bataillon in de Molukken en *W. R. H. Tergeest*, van de garnizoens-compagnie in de Zuid-en-Ooster-Afdeeling van Borneo.

Van het 8ste bataillon (Kedong-kebo), de tweede luitenant *G. L. R. Wildschut* van het garnizoens-bataillon op Banca.

Van het 9de bataillon, de kapitein *H. W. van Oijen*, van het 3de bataillon, en de eerste luitenant *H. C. Bruggeman* en *V. L. Reuter*; beiden van het garnizoens-bataillon in de Wester-Afdeeling van Borneo.

Bij het 10de bataillon, de eerste luitenant *R. W. D. Thomasset*, van het 1ste bataillon.

Bij het 13de bataillon, de tweede luitenant *G. N. de Haan*, van het 5de bataillon.

Bij het 13de bataillon, de eerste luitenant *B. M. H. Thörig*, van het garnizoens-bataillon in de Molukken.

Bij het 14de bataillon, de eerste luitenant *S. J. Boers* en *C. B. H. van Deutekom*; beiden van het garnizoens-bataillon in de Molukken.

Bij het 15de bataillon, de eerste luitenant *F. W. Himpe*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's-Westkust en de tweede luitenant *R. E. Klauer*, van het 17de bataillon.

Bij het 16de bataillon, de eerste luitenant *C. Schäfer*, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's-Westkust en de tweede luitenant *J. J. H. de Bode*, van het 17de bataillon.

Bij het 17de bataillon, de eerste luitenant *J. C. Lach de Bere*, van van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's-Westkust.

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's-Westkust, de eerste luitenant *H. C. C. Hendriks*, van het 15de en *R. P. M. van Alderwerelt* van het 16de bataillon, en de tweede luitenant *A. P. W. Meis*, van het 3de bataillon, en *W. H. van Leersum* en *J. H. K. F. Koch*; beiden van het 15de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banca (Billiton), de eerste luitenant *H. Spoelder*, van het 11de bataillon.

Marine Departement.

Ontheven:

Eervol, van de waarneming der betrekking respectievelijk van ingenieur der eerste klasse en de ingenieur der tweede klasse bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaja, de ambtenaar *G. J. Netscher* en de officier-machinist der Nederlandsche marine *A. Sol*.

Tijdelijk weder gesteld:

Ter beschikking van den waarnemenden hoofd-ingenieur voor het stoomwezen in Nederlandsch-Indië en van de waarneming der betrekking van ingenieur der eerste klasse bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaja eervol ontheven ambtenaar *G. J. Netscher*.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van October.

De directeur der posten te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in October, den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Batavia zullen worden gesloten op Maandag den 26sten October aanstaande: a. des avonds te 8 uren voor Europa, Britsch-Indië, China enz., enz. b. des middags ten 1 ure, die voor Banks, Palembang, Billiton en Riouw.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennis van het algemeen, dat in de maand December aanstaande, op den tweeden of derden dag na aankomst van het stoompakket van Batavia te Bencoolen, aldaar voor 's lands rekening, in openbare veiling zullen worden gebragt, p. m. 1000 picols zwarte peper, benevens eene hoeveelheid witte peper, als op dat tijdstip in 's lands pakhuys te Bencoolen zal worden bevonden.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt aan belanghebbenden bekend, dat door den resident van Samarang, op Woensdag den 3den November aanstaande, des voormiddags te tien uren, in het bovenlocaal van het gewezen havenkantoor te Samarang, publiek zullen worden verkocht: 75 kisten vogelnestjes, inhoudende netto:

852½	Amst. ponden	1ste soort
1442	idem	2de "
1807½	idem	3de "
657	idem	afval en gruis,

De ondergeteekende, resident van Batavia, maakt bij deze bekend, dat op Zaterdag den 30sten dezer, des voormiddags te 10 uren, ten kantore van den assistent-resident van het Westerkwartier der Ommelanden van Batavia, bij afslag, zal worden uitbesteed, de le-

vering van gras voor de gouvernements postpaarden om de West, als: Voor zes paarden te Piseeng, " dito " Kedaung, " dito " Tangerang, " dito " Betong, " dito " Tjibadak, " dito " Sentoel,

Narigten gevraagd zijnde, omtrent het overlijden van *Jacques Zacharias Bergeon*, in leven opzichter van eene koffij-plantage op Java, die gezegd wordt, vermoedelijk in het laatst van het jaar 1805 te Batavia overleden te zijn, zoo wordt een iegelijk, aan wien iets daaromtrent mogt bekend zijn, beleefdlijk verzocht, den resident van Batavia daarmede in wetenschap te willen stellen.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling, maakt bij deze bekend, dat te beginnen van Donderdag den 21sten dezer, des avonds te 6 uren, de passage over de brug tegen over de Harmonie, gedurende 12 uren, zal gesloten wezen.

De resident van Madioen maakt bij deze bekend, dat op Woensdag den 3den November aanstaande, des voormiddags te 9 uren, aan het residentiekantoor ter hoofdplaats Madioen, onder 's gouvernements nadere goedkeuring en overeenkomstig het reglement (staatsblad 1829 no. 67), eene openbare uitscheping zal worden gehouden tot het verwisselen van de oude versletene paggers der koffij-pakhuizen no. 1, 2, 3 en 4, te Ngawie (Madioen), door planken omwandelingen.

VENDUTIEN.

Op Vrijdag, den 22 October, op het Heemradenplein, door *John Pryce & Co.*

Op Maandag, den 25 October, voor het woonhuis van wijlen de Arabische vrouw *Sarifja Mariam*, op Pakodjan, door van *Slooten, Morgan & Co.*

Door den Deurwaarder bij het Hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, ten woonhuys van raden *Mohamad Aria Djidar Soeta di Laga*, te Tangerang.

Op Dingsdag, den 26 October, voor het pakhuys van de filiste firma *Tilken, Vogel & Co.*

Op Zaterdag, den 23sten October, ten bureele van den assistent-resident van Buitenzorg, door *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de weeskamer te Batavia, van wijlen jonkheer *George van Braam*, *Joan Cornelis Meijer*, *Cornelis Jacobus Quant*, *James Martijn*, *Christiaan Ludwig Albrecht* en *A. J. P. Salacroup*.

Door de agenten der Samarangsche boedelkamer te Pecalongan, van wijlen den Chinees *Oei Hoe*.

Door de weeskamer te Soerabaja, van den Chinees *Oei Whai-tien*.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 16 tot en met den 19 October 1858.

JAVA-HOTEL. *J. Hakker*, van Probolingó. — *C. Wiegand*, van Soerabaja. — *P. D. Nap*, van Pasaroeran. — *H. J. Rooseboom*, van Samarang. — *W. L. van den Dries* en echtgenoot, van Rotterdam. — *Meijer en familie*, van Soerabaja. — *Valkenhoff*, van Meester-Cornelis. — *F. P. Cavaljé*, van idem. — *J. C. de Lannoy*, van Bantam. — *K. F. Lammerts*, van Borneo.

MARINE-HOTEL. — *J. F. des Rouilles*, van Singapore. — van Sterners, van Samarang. — *A. W. F. van der Meer* van Kuffeler, van Amsterdam. — *L. G. Bouricius*, van Soerabaja.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *G. L. Muller*, van Cheribon. — *P. A. Kroon*, van Helvoet. — *H. B. Evers*, Rotterdam. — *L. Visser*, van idem. — *V. Kruijmel*, van Point de Galle. — *V. Callaghan*, van idem. — *E. A. J. Manuel*, van de reede.

HOTEL WILLEM II. *A. Wormhoudt*, van de reede. — *A. H. Balsink*, van idem. — *L. H. Zanthuis*, van Soerabaja. — *Gleim*, van Serang. — *Tan Oeko*, van Buitenzorg. — *Tan Soej Hang*, van idem. — *Tan Tang Goan*, van idem.

Vertrekkende Personen.

J. Y. Kingdom.

misdaad der ouders zal bezocht worden aan de kinderen tot in het derde en vierde lid!

EENE GESCHIEDKUNDIGE NOVELLE. (vervolg.)

En zij in hare kamer terugkwam, was deze ledig; zits eenige bloeddruppels bewezen haar, dat zij niet roomd had. In *Maria's* ziel trilde nog de stem, die even haar naam had genoemd; zij riep haar een uit hare kinderjaren in het geheugen terug, en een voorgevoel fluisterde haar in, wie zoo menigwerf beschermengel was geweest.

En volgenden dag verspreidde zich het gerucht, dat Hertog van Buckingham op de jagt zich zelven de hand had gekwetst; hij verscheen in geen drie maanden aan het hof en behandelde *Maria* sedert met de minachting.

De tegenstrijdigheid in het menschelijk hart is soms verblindend; de koningin begon te beseffen, dat haar geen deel nam in de aalmoezen, die zij uitreikte aan hare grootmoedigheid wel steun, maar geen troost in de hutten der ellende bragt; zij maakte dien *Maria* tot hare armenverpleegster. Deze gaarne die zegenrijke taak op zich en alle ongemakken werden hare vrienden.

En keerde zij op een avond uit eene armoedige woning terug, waar zij aan de sponde eens stervenden had en diens laatste uren door hare troostwoorden

had verzacht. In hare oogen blonken nog de tranen, in hare handen hield zij nog den rozenkrans, toen zij de armoedige buurt verliet om huiswaarts te gaan.

Eenige mannen en vrouwen kwamen haar voorbij; met onverbloemen toorn sloegen zij het oog op den rozenkrans. „Zie,” schreeuwden zij, „die paapsche, die ongelooovige wil ons bespotten met het teeken des Baals in hare hand.

Een oud wijf trad haar in den weg en bedreigde haar met de eeuwige verdoemenis en met de vreeslijkste hellestraffen. *Maria* had den moed niet iemand te antwoorden, maar dacht toch te edel; om haar geloof te verloochenen. Zijgend trachtte zij voort te gaan, maar de woedende volkshoop was reeds aanmerkelijk vermeerderd; twee ruwe kerels grepen haar bij de armen en dwongen haar hen te volgen. Te vergeefs was alle tegenstand; met woeste vaart snelden men naar de boorden van den *Theems*. Daar was eene talrijke volksmenigte te zamengevloeid, die zijgend naar een man luisterde, die van eene hoogte tot hen het woord voerde. Het scheen eene kerkelijke plegtigheid, eene soort van godsdienstige bijeenkomst, aller gelaat stond ernstig en somber, en de mannen waren met messen en knuppels gewapend. De volkshoop, die de arme *Maria* voortsleepte, schreeuwde der vergadering toe: wij brengen u eene paapsche; zij moet

hier haar dwaal geloof met zijne helsche werken afzweren en zich tot ons geloof bekeeren.”

Er ontstond een woest geraas, allen drongen met dreigende gebaren op *Maria* in; de rozenkrans werd haar uit de handen, het kruis haar van de borst gescheurd; eenige mannen poogden haar naar den *Theems* te slepen, waar de redenaar haar scheen te verbeiden. In doodsangst sloeg zij de armen om een nabijstaanden boom, beproefde nog eens de woestelingen van zich af te weren en zeeg toen bewusteloos op den grond.

Toen zij ontwaakte, toen zij weder tot zich zelve kwam, lag zij in de armen van een bleek man, die als beschermengel over haar stond heengebogen. Het gedrang rondom haar was zoo mogelijk nog sterker, maar de gelaatstreken waren minder wild en het getier was in een eerbiedig zwijgen verkeerd. Niettemin voer haar onwillekeurig eene zenuwachtige rilling door de leden; de bleeke man gaf hieraan wellicht eene verkeerde uitlegging; hij stond langzaam op, legde haar voorzigtig in de armen van een ander en zeide: „*Felton*, geleid haar in veiligheid naar hare woning en draag voor haar de meest mogelijke zorg.”

Toen zij den klank dezer stem vernam, zag zij voor het eerst naar haar beschermmer op. Te laat! Hij was reeds tusschen het gedrang verdwenen. *Felton* drong be daard door den volkshoop, die overal eerbiedig uit den weg trad. Geen woord, geen blik bedreigde haar meer;

Advertentiën.

Vijf-en-twintigjarige Echtvereeniging.

Op heden vieren de heer **E. Francis** en **Echtgenoot**, den vijf-en-twintigsten jaardag van hun **huwelijk**. Welke vreugd voor een gezin, waarop zoozeer de kroon der achtbaarheid rust en dat steeds een sieraad dezer maatschappij mogt genoemd worden! Vele, zeer vele zijn voorzeker de gelukwenschingen, die het gezegende echtpaar op dezen heugelijken dag welgemeend uit de harten toestroomen. Wie, den bruidegom en de bruid in den zilveren band der trouw gedenkende, zal niet volgaarne met de algemeene heilbeden instemmen? Daarom voegen ook wij van ganschen gemoede er toe: driewerf heil, o echtelingen, met dezen feestdag! Gods zegen zij met u en uw huis tot in lengte van dagen! Geniet onder Zijne hoede andermaal de vreugd van een vijf-en-twintigjarig huwelijksleven, tot dat de gouden kroon u wacht! Blijft nog lang een sieraad onzer samenleving, die u zooveel heeft te danken!

(3089)

Uwe Vrienden.

Getrouwd:

H. BOS OTTEN.

met

F. H. C. VRIJDA.

BATAVIA, 3 October 1858.

Eenige kennisgeving.

(3042)

Getrouwd:

MR. CAMILLE DE LAGRACINIÈRE,

Ridder van het Legioen van Eer van Frankrijk,

met

Jonkvrouwe M. F. ADELIN GUEX DE COUDRAY.

BATAVIA, 16 October 1858.

Eenige kennisgeving.

(3072)

Getrouwd:

M. C. MACARTICH,

met

T. MARTHERUS.

BATAVIA, 16 October 1858.

(3069)

Bevallen van eene **DOCHTER, E. Esche**, geboren **Waltimena.**

JAGGERMAIKPOERAM, PAMANOEKAN EN TJIASSEM LANDEN.

28 September 1858.

(3059)

Bevallen van eene **DOCHTER, J. C. L. Plancken**, geb. **Versprek.**

SALATIGA, 9 October 1858.

(3056)

Bevallen van een **ZOON, Sophia Hesseling, Engel.**

14 October 1858.

(3017)

Bevallen van eene **DOCHTER, J. P. L. Brouwer**, geb. **Welker.**

BATAVIA, den 11den October 1858.

(3016)

Op den 25sten Julij 1858, overleed te Amersfoort, onze veel geliefde moeder en behuwdmoeder, **Vrouw S. C. van Bockom Maas**, geboren **Heshusius.**

W. S. N. VAN BOCKOM MAAS.

J. M. VAN BOCKOM MAAS.

Lammers van Toorenborg.

REMBANG, 28 September 1858.

Eenige kennisgeving

(3073)

Heden werd ons ouderhart diep getroffen door het droefig afsterven van ons eenigst en geliefd kindje **Hugo**, oud 6 maanden.

(3018)

A. W. CORNETS DE GROOT.

BUITENZORG, J. C. C. L. CORNETS DE GROOT,

7 October 1858.

van den Bosch.

Den 11den Augustus 1858 overleed te Utrecht, den WelEdelen Heer **C. Vreede**, in den ouderdom van 67 jaren, diep betreurd door zijne kinderen en behuud kinderen.

J. VREEDE.

MAIBIT, (TOEBAN,) 9 October 1858.

(3041)

Op den 8 dezer overleed na een smartelijk lijden van ruïne eene maand, onze geliefde moeder **Diana Lavenia Bogaardt**, geboren **Basset**, in den ouderdom van 49 jaren.

L. A. L. GEESDORP.

geb. Bogaardt.

CH. W. BOGAARDT.

H. C. BOGAARDT.

SAMARANG, 15 October 1858.

(3039)

Heden overleed mijne eenige en innig geliefde dochter, **Wilhelmina Hinderdina de Jong**, in den jeugdigen ouderdom van 21 jaren.

(3067)

Wed. L. DE JONG,

geb. Petit.

BATAVIA, 18 October 1858.

HOUT-VENDUTIE.

Op **Vrijdag den 22sten October 1858,**

op het Heemradenplein, door

JOHN PRYCE & CO.,

à 2 pCt. Vendu-Salaris,

van groote

DJATTIEHOUTEN BALKEN.

(3033)

Vendutie

Op **Zaterdag den 23sten Oct. 1858,**

wegens vertrek,

ten huize van den Heer

R. KEIJZER,

op Kramat, nabij de 4de paal,

door **Gebr. Roselje & Co.,**

van eenen netten **INBOEHIEL,**

bestaande uit divers Meubelair,

Spiegels, Schilderijen, Lampen,

Rijtuigen, Paarden, etc.

(3031)

VENDUTIE

op **Zaterdag den 23sten October 1858,**

zal ten bureele van den

Adsistent Resident van Buitenzorg,

ten 11 ure precies

op publieke Vendutie worden verkocht:

HET LAND KEDONG BADAK

gelegen in de Adsistent Residentie **Buitenzorg.**

Veil conditiën liggen ter inzage op bovengemeld Kantoor en bij de Ondergeteekenden

(3025)

JOHN PRYCE EN CO.

HOUT-VENDUTIE.

Op **Maandag den 25sten October,**

op het Heemradenplein,

à 2 pCt. Vendusalaris,

door

Cassalette & Co.,

van

BALKEN, DOLKEN, KROMHOUTEN EN CHINESCHE DOODKISTPLANKEN.

(3093)

De geannonceerde vendutie van **Maandag 25 dezer**

zal geen plaats hebben.

(3084)

VAN SLOOTEN MORGAN EN CO.

VENDUTIE

Op **Donderdag den 28 October,**

wegens vertrek,

voor het woonhuis van den Heer **J. Schmidt** op **Rijswijk,**

door

CASSALETTE & CO.,

van Wagens, Paarden, Tuigen en 1 Bendie met engelsche Veeren en Oliebussen, keurige en wel onderhouden Meubelen, grootendeels van Mahoniehout, waaronder een Massief Ameublement, eene Piano, Consoles, Speeltafels en eene Secrétaire; voorts: Spiegels, Schilderijen, Porceleinen Serviezen, Keukengereedschappen en restant Provisionen, benevens Martevanen, Toko-kasten en Bloemen in potten, enz., enz.

Alles op **Woensdag 27 October** te bezichtigen.

(3092)

MARMEREN TAFELBLADEN.

Op den **28sten October 1858,**

zullen de Ondergeteekenden op publieke Vendutie verkoopen bij kleine kavelingen:

cc. 230 fraaije

WIT MARMEREN TAFELBLADEN,

metende van 3 voet x 19 dm. tot 4 vt. 10 dm. x 26 dm., geschikt voor Canapé-, Wasch- en Toilettafels, Consoles, enz., zoomede eenige marmeren brillen en 6 stel wit marmeren Plinten, Stijlen, Lijsten, Drempel, enz. voor deuren, alles keurig bewerkt, verder 240 rieu best Propatria Papier en een rood Koperen distelleer toestel met toebehooren.

(3087)

JOHN PRYCE EN CO.

Vendutie

Op **Vrijdag den 29 October 1858,**

wegens vertrek voor het woonhuis van den Heer

C. F. E. Schwabe, in **Gang Pool,**

door

Cassalette & Co.,

van Wagens, 4 span goede hardlopende Wagenpaarden, eene Bendie zoo goed als nieuw met paard en tuig, Wagentuigen, etc., eene Piano van **Collard & Collard**, een massief mahoniehouten Ameublement, Tafels, Consoles en Waschtafels met marmeren bladen, Speeltafels, Lampen, Spiegels, Schilderijen, Pendules, Porcelein-, Glas- en Pleetwerk, benevens eene fraaije collectie Bloemen in potten; etc.

Op **Woensdag, 27 October** te bezichtigen.

(3091)

VENDUTIE.

op **Woensdag den 27sten October 1858**

voor het Commissiehuis van

Gebr. ROSELJE & Co.

van 100 Vaatjes pas aangebragte puike **Grasb.**

40 kisten mandarijn **Gember.**

Een factuur **Engelsche Provisionen**, bestaande

Zalm, Schildpadsoep, Vleeschien, Geleijen, Zuren,

ten, Mostaard etc.

Een en ander bij kleine kavelingen voor huis

gebruik;

voorts:

divers IJzer-Glas- en Aardewerk, Parfumerien, Katoen in stukken van 36 El, gordijn-Handdoeken, Tafel en Servet goed etc. etc.

Wijders:

voor **Rekening van Belanghebbenden**

3 nieuwe Bronzen Kroonen met 4 Licht

6 id. id. id. " 5 id.

3 id. id. id. " 6 id.

en

Ten **11 ure** voor Rekening des Boedels van

vrouwe de **Weduwe H. S. van Son**, geb. **C. Braam.**

Een huis, Erf en Bijgebouwen, op het koningsplein, thans bewoond door den Heer **A. Cramerus.**

VERKOOP VAN EEN HUIS.

Op **Woensdag den 27sten October**

zullen de ondergeteekenden voor rekening

Boedels van wijlen **Vrouwe de Weduwe**

Van Son, geb. **G. H. van Braam,**

aan de meestbiedenden publiek verkoopen

Een Huis, Erf en Bijgebouwen op het Koningsplein, thans bewoond door den Heer **A. Cramerus.**

(3082)

GEBR. ROSELJE

Ontvangen:

Engelsche Wagentuigen, Dames-zadels, stellen, Husaren Prachtzadels, enz.

(3038)

CASSALETTE

Door successieve aanvoere

is het magazijn van de ondergeteekenden ruim voorzien van de nieuwste en smaakv

MAHONYHOUTEN MEUBELN,

waaronder vooral melding verdienen prachtige Ameublementen voor Salons en Boud

KASTEN,

met 4, 3 en 2 deuren met Spiegels, Étagères en groote Bureaux en Cylind

BUFFETTEN etc.

ronde Tafels, met fraaije wit marmeren van 1½ el in diameter.

Voorts zijn zij steeds voorzien van

SPIEGELS,

waaronder van 9, 8 en 7 voeten hoog

Schilderijen, vergulde en bronzen Pa groote verzilverde Bladen; Lakeur-,

Olie- en Azijnstellen; zilveren Thee-

Inktkokers, Lepels en Vorken.

Eenige allerkeurigst bewerkte parures

Braceletten, Marquise et Duchesse, Bro

Oorknoppen met brillanten van het

water omzet;

Ronde en vierkante Karp

PORCELEINEN TAFELSERVIE

IJZEREN BEDDEN,

Veritable Brandwaarborgkasten

(3083)

Gebrs. ROSELJE

Ontvangen:

FRAAIJE GRAVURE

in vergulde lijsten,

WOLLEN WAGENKLEEDJEN

GOUD- EN ZILVER-GALON

van 1¼ duim tot 3 duim

(3088)

JOHN PRYCE

Ontvangen:

Een factuur

BRILLIANT

waaronder met groene en blaauwe

(3079)

bij

OLISIA

Juncker

TOKO RIJSWIJK

Pas uitgepakt:

Een keurig factuur

Hollandsch Speel

(3045)

J. C. S.

THEATRE FRANÇAIS DE BATAVIA.

WEDNESDAY, 22 October 1858.

représentation du septième mois de l'abonnement.

ET SA BONNE, LE CHALET et LE
MAITRE DE CHAPELLE.

MONDAY, 25 October 1858.

représentation du septième mois de l'abonnement.

LA SIRÈNE,

COMIQUE EN 3 ACTES, MUSIQUE d'Auber.

des coulisses pendant les représentations
répétitions est expressément interdite.

Le spectacle commencera à 7 heures et demie précises.

Le Directeur-Gérant,
VAN KINSBERGEN.

SAMARANGSCHE
LOTTERIJ.

ter kennis van belanghebbenden gebragt,
op den 14den October, ten overstaan van
A. F. LENS, plaats gehad hebbende trek-
SELLOTTERIJ, de gestelde Prijzen en Pre-
gevalleu op de navolgende Nummers:

40,000	No. 18	300
20,000	577	300
10,000	901	300
5,000	34	300
3,000	197	300
2,000	916	200
1,500	189	200
1,000	683	200
600	163	200
400	687	200
300	706	200
300	712	200
300	221	200
300	648	200
300	939	200
300	608	200
300	403	200
300	37	200
300	348	200
300	84	200
300	418	200
300	189	200
300	399	200
300	911	200
300	773	200
300	543	200
300	120	200
300	402	200
300	404	200
300	29	200

De twee Premies, ieder groot 2000,— op de
nummers 167 en 11, zijnde respectievelijk het eerst en
uitgekomen Nummer.

Namens de Kommissarissen belast met
het beheer der Loterij voornoemd:

De Secretaris,
H. C. VAN DER WAL.

SCHIEPSTIMMERWERF TE SOERABAJA

VAN
J. LLOYD & CO.,
AAN DE

Kaliemaas Westzijde, het eerste huis van
den boom komende.

at Etablissement, sedert 1842 alhier in werking,
al het noodige voorzien, en volkomen ingerigt
het doen van alle reparaties aan schepen
andere vaartuigen, heeft twee groote kiellig-
op de reede, benevens de best ingerigte toestellen
het kielen van de grootste schepen, met goed
es voor de Equipage en ruime berging voor Provi-
en ballast.

ourneert alle Scheepsmaterialen, maakt en repareert
soorten van IJzer-, Metaal- en Koperwerk, in den
het mogelijken tijd en tegen zeer billijke prijzen.
stuwedoors, Matrozen en Koelies te verkrijgen.

De Ondergeteekenden, Scheepstimmerlieden al-
hier, gevoelen zich verplicht, ter voorkoming
van verkeerde inlichtingen aan Heeren Agenten
en Gezagvoerders te berigten, dat het gebruik
hunner kielligters alswel de te verrigten werk-
zaamheden even billijk als bij hunne concurren-
ten gesteld zijn, terwijl hun tarief voorschepen
onder de 400 Last, gedurende 24 uren aan
de kielligter (f 50,— Receipt is), met in-
begrip der benodigde materialen voor het kielen.

J. LLOYD & Co.

den Ondergeteekende zijn verkrijgbaar:

1. Versche Groentenzaden van de beste
kwaliteit, in pakjes van 35 soorten, ad f 10,—

2. Een partij fraaije, hier nog onbekende
Ampels, voor hangplanten.

En en ander ook verkrijgbaar bij den Heer Wage-
in de Toko te Meester Cornelis, en den Heer
Malaogor op Rijswijk.

Op Franco aanvraag, zendt hij eene Prijs-Courant
bij hem te verkrijgen rozen, enz.

U. TEUSCHER,
Bloemist op Meester-Cornelis.

Sirop lenitif pectoral

de H. Flon.

BOLS D'ARMENIE

du docteur Ch. Albert.

Saccharometers

van zilver en nieuw zilver van Baumé.

Compleete kleine koperen
DISTILLEER TOESTELLEN.

bij

(3044)

W. SPECHT GRIJP.

Verkrijgbaar:

Alle soorten van

KOORDEN en KWASTEN, GARNITUREN

voor Geldbeurzen en CANAPÉ-KUSSENS,

alsmede alle kleuren van

KNOOPZIJDE, GOUD- EN ZILVERDRAAD,

bij

L. KUIJK.

3026)

Passementwerker. — Passer Sentin.

TOKO EN MEUBELMAGEZIJN

VAN

B. J. LEON.

Is ontpakt een keurig Factuur van diverse

MODORATEUR EN CAROUSEL LAMPEN,

vervaardigd door een der beste Fabriekanten te Parijs.

Als ook diverse soorten van Ballons en Glazen, enz.

(3080)

Bij ZAKARA & AUDINEAU

Verkrijgbaar: Engelsche Veeren en Assen, Reiswagen
Veer en Assen, Lakeus, Passementen, Catoline, Tapet,
Kap- en verlakt Leder, Voetkleeden, Marokijnleer,
Lantaarns, Wagen- en Tuigen-Ornemenen, Laques-Car-
mine, Carmin superfijn, Outremer of licht- en donker-
blauw en verdere Wageubehoeftens.

(3033)

Le soussigné a l'honneur de prévenir le public de
Batavia, qu'il vient de recevoir un nouveau Bronse
pour Lampes.

Il se recommande aux Messieurs qui voudront bien
l'honorer de leur pratique et se charge de rebrosser
les Lampes aussi bien qu'en Europe à un prix très
modique.

C. LAGNIER

Lampiste à Croekot.

(3081).

PARFUMERIE DE LA SOCIÉTÉ HYGIENIQUE,

Cosmétique blanc et noir, Objets pour

Cadeaux. Jouets, poupées,

Epingles à cheveux, Robes tartanées à volants, poudre
Newbolt.

Chez

(3043)

M. JANET.

Nagemaakte

SCHILDPAD SOEP,

op Donderdag, den 21sten dezer,

bij

(3074)

F. PEREIRA.

RESTAURATIE van F. TENTEE geb. Joukes.

SCHILDPADSOEP.

Op den 21sten October zal, gedurende den loop van

den dag, bij de ondergeteekende verkrijgbaar zijn,

echte en nagemaakte SCHILDPADSOEP,

& Constant.

2976)

F. TENTEE.

geb. Joukes.

VERLOREN

Een Wandelstok

met eenen zilveren

dop, gegraveerd met

de letters

H. H.

1815.

en zilveren ket-

ting.

De vinder kan op eene belooning van f 25,—

rekenen.

Adres

(3020)

H. M. VAN DORP.

BERIGT.

Het adres van Rijkman & Utzman is op Passer
Baroe, het te huis linksch.

(3071)

Ongekookte Lijn-Olie in kelders en in

Pullen (Mangsi) en Koolteer.

bij

(3062)

ABELEN, DENNISON & Co.

Wordt gevraagd, om dadelijk in be-
trekking te treden, eene Gouver-
nante van de Protestantische

Godsdiens, in staat aan eenige kinderen, grondig
het Hollandsch, Fransch en Engelsch te leeren, benevens
het Piano-spelen.

Er zal meer op een zacht gemoed en we evende ma-
nieren worden geïen, als op eminente Paedagogische
kennis.

Behalve eene vrije kamer, bewassing en vriend-
schappelijk huisselijk verkeer, wordt een goed honora-
rium toegezegd.

Inclineerenden vervoegen zich met portvrije brieven
onder de Initialen A. B. C., bij de Boekhandelaren
de Groot, Kolff en Co., Samarang. (3073)

EEN CALÈCHE DROWSKY

en
EEN VIS-à-VIS.

bij

(3034)

VAN OMMEREN, RUEB & Co.

TE KOOP

Steenen Rijst Molens,

(3036)

bij VAN OMMEREN, RUEB EN Co.

TE KOOP

Een concert Vleugel Piano

van Erard.

(3033)

bij VAN OMMEREN, RUEB & Co.

TE KOOP

Eene groote en kleine Montering

Epauletten enz. voor officier van administratie Zee-
magt.

3077)

Adres

LANGE & Co.

TE KOOP

Een Regulateur à Bascule, (marchant
un an sans être remonté) en eene com-
pleete Zon-microscop.

bij

H. HOFMEYR,

3021)

Noordwijk.

Een span zwarte goed ge-
dresseerde Makassar-
sche Wagenpaarden.

Te bevragen bij

(3022)

H. M. VAN DORP.

Om dadelijk te aan-
vaarden, twee hui-
zen en Erven, een

gelegen op Parapattan en een gelegen aan het Molen-
vliet.

Te bevragen bij

(3087)

J. J. MIJNSSEN.

Het HUIS laatste-
lijk bewoond door
wijlen den heer

Olivier, gelegen achter het Paleis te Weltevreden.

Te bevragen bij

(3080)

Dr. BLEEKER.

Een jong mensch reeds eenige jaren in
de binnenlanden van Java werkzaam geweest,
zoude zich gaarne bij eene landelijke of andere onder-
neming, dan wel bij den handel geplaatst zien.

Over eenige gelden konnende beschikken, is hij ook
genegen des gevorderd een gedeelte der zaak over te
nemen.

Men gelieve zich te adresseeren Lett. B., brieven
franco bij de Groot, Kolff en Co. Samarang. (3040)

Bij eene Familie te Batavia verlangt men eene

GOVERNANTE,

voor het onderwijs aan vier kinderen, in de vakken
van het lager Onderwijs en de Fransche taal.

Eenige kennis van de muziek, om de oefeningen
daarin te surveilleren, en de Engelsche taal, zijn
aanbevelingen.

Salaris f 100,— 's maands.

Adres onder letter A, bij den Heer van Dorp.

(3024)

Instituut voor Jonge Heeren.

LAGER- EN MIDDELBAAR ONDERWIJS.

De Directeur dezer inrigting verlangt nog een

SECONDANT,

op voorwaarden, die aanmerkelijk kunnen verbeteren.

A. G. VAN VELTHUIJSEN.

SAMARANG, 12 October 1858.

(3038)

M. CARTER,

Tandmeester,

kan Batavia, nithoofde van zijne vele bezigheden,
vooreerst nog niet verlaten, en is tot nadere bekend-
making alle dagen te spreken.

Hôtel des Indes, Kamer No. 5.

(3032)

Kantoor-Almanak

1859.

Opgeplakt f 1,— Onopgeplakt f —,50

Uitgegeven door

H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 2 Oct. 1858.

(3027)

Boekhandel van **G. KOLFF & Co.**,
te Batavia.

Macaulay, History of England. London Edition, bound vol. I—IV..... f 53,—
Ten Kate, Italie, Reisherinneringen..... - 7,—
Schoedlers Boek der Natuur (gebonden)... - 12,—
Van den Broek, Sporen der Schepping 2 deelen..... - 6,—
Kramers, Kunstwoordentolk (gebonden)..... - 15,—
Van Otterloo, Koopmans Kunstwoorden-tolk (gebonden)..... - 2,—
Zimmerman, De wonderen der Voorwereld (gebonden)..... - 8,—
Idem, De Aardbol en zijne Natuurwonderen 3 deelen (gebonden)..... - 20,—
Ule, De Wereld in den strijd harer wording - 12,—
Maury's Natuurkundige beschrijving der Zeeën (gebonden)..... - 9,—
Mede te bekomen bij onze firma te Samarang.
(2999)

H. M. van Dorp te Batavia.

Vergulde Schilderijlijsten,

„ Palissanderhouten dito
van verschillende dimensien.

KANTOORBOEKEN, als:
GROOTBOEK, JOURNAAL, KASBOEK,
KOPIJBOEK ENZ.,
in verschillende formaten. (3065)

Boekhandel van **H. M. van Dorp**,
te BATAVIA.

Ontvangen eene collectie der **nieuwste Fransche** Romans, Wetenschappelijke werken, **Pracht uitgave van Cornelle, Racine, Milton's Paradis perdu** in folio, met 25 Staalgravures; en andere Albums- en Plaatwerken, gebonden in keurige banden, verguld op snede. (3037)

KANTOOR- en SCHRIJFBEHOEFTE
van **H. M. van Dorp**
te Batavia:

Ontvangen eene groote sortering **Hollandsche en Fransche papieren**, **Propatria**, mediaan en grootere formaten.

Fijn postpapier, azurè en wit vergé en andere soorten.

Enveloppen met en zonder linnen in verschillende formaten.

Beste **Ganzen- en Zwanenschachten.**

Wit mediaan vloeipapier, Bordpapier dubbeld Oli-phants formaat.

Zak inktkokers; Encrriers Bayonnette, Encrriers carrés, Poudrières, Encrriers plongeurs fijne Porcelainen pomp- en andere inktkokers.

Decalqueer linnen, Copieerboeken en Persen met benodigheden. (3070)

Houder van het **Cognossement** aan Order over:

P. & S. R. 50/1 Ledge Leggers,
afgeladen door **P. & S. RENDORP**,
alhier aangebragt van Amsterdam met het Ned. Schip **Jan Pieterszoon Koen**, kapitein **HUGENHOLTZ**, gelieve zich bekend te stellen bij

De Agenten,

(3061) **HAAGER EN SCHUURMAN.**

Houder van het **Cognossement** aan
order over:

H&C 1865/88. 24 kisten Wijn, af-
geladen door **J. N. Meckmann**, alhier
aangebragt van Amsterdam met het Ned.
schip **Artdjoeno**, kapt. **Rapp**, gelieve
zich bekend te stellen bij

de Agenten

(3082) **HAAGER & SCHUURMAN.**

VRACHT EN PASSAGE NAAR CHERIBON,
wordt aangeboden met het nieuwe en
snelzeilende Ned. Barkschip

BARON FORSTNER VAN DAMBENOY,

Kapitein **Kruijmel**,

zullende aanstaande Zaterdag zeilen.

Adres bij

(3090) **DE WEERDT, RUYL EN Co.**

Bij tijdige aankomst der mail, vertrekt de
stoomboot **Koningin der Nederlanden** op Zon-
dag 24 dezer naar **Samarang** en **Soera-
bajja**.

Nadere inlichtingen te bekomen bij de

Directie der **N. I. Stoombootmaatschappij**,
(3083) **MACLAINE, WATSON EN CO.**

HET STOOMSCHIP PALEMBANG

kapt. **H. J. ROSEBOOM**,
zal den 26sten dezer via **MUNTOK** en **RIOUW** naar
SINGAPORE vertrekken.

Nadere inlichtingen te bekomen ten kantore van

W. CORES DE VRIES.
(5048)
BATAVIA, 16 October 1858.

HET STOOMSCHIP BATAVIA

kapt. **A. G. BOSCH**,
vertrekt 2 maal 24 uren na aankomst der Landmail
naar **BENCOELEN** en **PADANG**.

Informatien bij **W. CORES DE VRIES.**
(5047)
BATAVIA, 16 October 1858.

VOOR PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden het Nederlandsch Barkschip
MARGARETHA JOHANNA,
Kapitein **Wassenaar**,
om in het begin van December van hier te
vertrekken.

Nadere informatie bij **'De Agenten**
PAINE, STRICKER EN Co.
(5019)
BATAVIA, 15 October 1858.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met de

TWEE ANTHONY'S

kapt. **VAN RYN VAN ALKEMADE**,
om van hier te vertrekken omstreeks de eerste helft
van November en met de Europa, kapt. **Tromp**, om
ook van hier omstreeks de tweede helft van die maand
de terugreis aan te nemen. Beide schepen bevelen zich
bijzonder aan voor den overvoer van familien en enkele
personen. (5076)

REIJNST EN VINJU.

BATAVIA, 20 October 1858

BATAVIA.

Bij het ter perse leggen dezer Courant, was de
verwacht wordende brievenmaal nog niet aangekomen.

— Men deelt ons mede, dat een 25 tal manschappen
van een der garnizoensbataillons te **Meester Cornelis** zich
dezer dagen tot den engelschen consul heeft gewend,
ter verkrijging van inlichtingen, op welken voet zij,
na alloop van hun diensttijd, in engelsche krijgsdienst
konden overgaan. De aanleiding tot dezen zonderlingen
stap is onbekend. De engelsche consul heeft er onver-
wijld kennis van gegeven aan het militair departement.

— Naar wij vernemen, hebben de kooplieden alhier
zich tot het Ned. Ind. Gouvernement gewend met
verzoek, om de veilingen der Padang-koffij voortaan
op Batavia te doen plaats hebben, zooals reeds met de
suikerveilingen geschiedt.

— Volgens particuliere berigten van Borneo's West-
kust, is de plaats Boernoet in de boven Kapoeas door
een geweldigen brand geheel vernield, waardoor eene
groote menigte menschen van huisvesting en levens-
onderhoud beroofd zijn.

Als eene bijzonderheid wordt ons daarbij medegedeeld,
dat onder de volksstammen langs de Kapoeas eene col-
lecte wordt gedaan (met voorkennis en goedkeuring van
den resident van Pontianak), ten behoeve der ongeluk-
kige slagtoffers van bovenvermelde ramp, en dat de be-
volking als om strijd hare geheel vrijwillige giften daar-
toe bijdraagt. Alleen de rijke Boeginezen onttrekken
zich daaraan.

Overigens schijnt er nog altoos veel behoefte te be-
staan, om den staat van oorlog op de Westkust te doen
voortduren. Te Montrado zijn in den laatsten tijd weer
meer vreemde Chinezen gezien, en te Sirtary is op lichen-
ten dag, op misschien 800 passen van de benteng, een
militair op wreedaardige wijze vermoord. Men vermoedt,
dat zulks geschied is door volk van de nog in verzet
zijnde vorsten.

In de binnenlanden worden allerwege proeven met
katoenzaad genomen, om, wanneer ze gelukken, deze
cultuur op grootere schaal voort te zetten.

— Men verzoekt ons van **Tjilatjap**, het volgende op
te nemen:

De commissie, die zich gesteld heeft tot het behartigen
der belangen van de nagelatene betrekkingen van wijlen
den kolonel titulair der Infanterie **T. Poland**, kan
voorloopig het volgende mededeelen, als den uitslag van
hare bemoeijingen.

Een groot deel der intekeningslijsten zijn terug ontvan-
gen, alleen worden die nog te gemoet gezien van **Bata-
via**, **Cheribon**, **Pecalongan**, **Sumatras Westkust**, de **Lampong-
sche districten**, **Banka**, **Riouw**, **Gouvernement der Moluccos**,
Banda, **Ternate** en **Menado**. Het geheel bedrag der ont-
vangene intekeningen beloopt, door ambtenaren

en anderen... f 5143:

en door officieren enz. f 9322: 112

Te zamen f 14463: 112

De som van f 9322: 112 zal, volgens mededeeling
van zijne Excellentie den Luitenant Generaal Comman-
dant van het leger in Oost-Indië, door middel van cer-
tificaten van betaling op 'slands kas te **Tjilatjap** suc-
cessief worden overgemaakt.

Nog is ontvangen een half lot No. 97 in de **Sama-
rangsche Loterij**, die in den loop dezer maand ge-
trokken is.

Van de ontvangene gelden is reeds uitgezet bij de
spaarbank te Batavia f 4561:— die zijn ingeschreven
op de namen van de weduwe van wijlen dien hoofd-

officier, de inlandsche vrouw **Fien** en de vijf

kinderen, allen meisjes, ieder voor een gelijk
Het voornemen der commissie is, om tot
van f 12000:— bij genoemde spaarbank te deponeren
het overige geld, op eene andere zekere wijze,
ten.

De ruime bijdragen, die zoo algemeen hebben
gehad en die voor een gedeelte nog niet be-
zullen die vrouw en hare vijf onverzorgde
voor gebrek behoeden. De commissie betuigt de
haren dank, voor de goede medewerking, die
overal heeft mogen ondervinden en behoudt
later, zoodra de geheele zaak zal zijn afgelopen
van op gelijke wijze mededeeling te doen.

Cheribon. — Op den 2den October zijn de
windhoos, in de afdeeling **Galoe**, het indigop
Imbanegara, negen bamboezen woningen, vijf
ren, een buffelkraal, vijf opstallen en 144 vrucht-
en bamboestoelen omvergewaaid.

De door de bevolking geleden schade wordt
op f 530:—

Wester-Afdeeling van Borneo. — De berigten
maand September behelzen het volgende:

Sambas. — De padi te **Pamangkak** belooft een
oogst.

Door de aanhoudende droogte kon geen
worden gemaakt met het ligten der goudmijnen
Het afgewerkte gedeelte van den weg van
naar **Seminis** wordt op ruim 11000 el geschat.

Montrado. — In deze afdeeling stonden de
welig; — terwijl de dajaks een begin hadden
met de beplanting hunner ladangs.

Ook hier belette de droogte den arbeid in de
ten gevolge waarvan eenige Chinezen zich bezig
met het winnen van **Getah**.

Sintang. — De handel was door den lagen wat-
teer slap.

De controleur van **Sangou** is de **Sekajan**-rivier
waarts gegaan, en heeft het grootste gedeelte
die stroom gelegen kampongs, tot aan de grens
Serawak, bezocht.

Bij deze gelegenheid is aan de bevolking be-
maakt, dat de handel nu geheel vrij is en ge-
meer mag gedreven worden, zoodat zij in hare
ten op iedere plaats naar keuze kan voorzien.

Op den 11den September is te **Boenoet** (boven
een hevige brand uitgebarsten, waardoor 80 huis-
prooi der vlammen zijn geworden. (3076)

Samarang, 6 Oct. Heden had hier weder een
voorval plaats, dat getuigen kan van de on-
ligheid van vele moeders omtrent hunne kin-
de ligtvaardigheid, waarmede niet zelden, bij
van allen landaard, de zorg omtrent jonge kin-
bedien den of hulpelingen wordt overlaten.

Een jong kind, (zoon) van de Javaansche
Embok Maliah, stortte in een put, en werd
gehaald, toen het reeds verdronken was.

Een ander droevig bewijs van onvoorzigtig-
nalatigheid in het toezigt, ondervond de hier
Arabier **Sech Mohamat Bin Mohamat Bin Alas**,
hij zijn zoontje, omstreeks vier jaren oud,
dezer te vergeefs in de omstreken zijner woning
en deed zoeken, en, in stede van zijn kind, dien-
te huis gebragt kreeg.

Meer bekenden met de omstandigheden van die
willen daarin eene waarschuwing zien, kinderen
aan den kant van rivieren of van welke water-
ook onbewaakt te laten spelen. Het kind ver-
veelal zoo het er in stort, want die er bij tegen-
dig zijn kunnen niet altijd helpen, en spoedig
nieuw ongeluk gebeurd. Ook europesche ouders
zich dit droevige geval tot waarschuwing doen
— Onder de vele **huisbranden**, die wij ongeluk-
dikwerf te berigten hebben, behoort weder een
den 7 dezer, des middags te 3½ ure, in de
geteisterde kampong **Peloran**. — 17 inlandsche
met eene menigte huisraad en andere waarden
den in de asch gelegd; de officiële taxatie aan
loopt over eene som van plus minus f 1500.—

Ook op h't land **Gemoelak**, dessa **Demelan**, 7
den dienselfden dag eenige woonhuizen. 55
sche woningen werden in de asch gelegd, en
117 huuzele padi. Ook hier is de juiste schade
berekenen, doch wordt gesteld op f 1000.—
zaak wordt al weder toegeschreven aan onvoor-
heid.

(Sam. Co.)

Soerabaja, 13 October. Heden nacht om drie
werden Soerabaja's ingezetenen uit hun sla-
werkt, door het onophoudelijk luiden der alarm-
de Hoofdwacht en wel om een uitgebroken
Kali Anjar, waarbij twee bamboezen huizen een-
der vlammen zijn geworden.

(Soer. Co.)

Soerabaja, den 14 October. Eergisteren zijn
in 'slands gevangenis in verzekerde bewaring
de inlanders **Maas Ingebeij Setro Redjo**, laatstelijk
dono van het district **Kediri** en **Maas Ingebeij**
Prodjo, laatstelijk hoofdjaksa van het Regent
Kediri, tegen welke personen vermoedens bestan-
den Raad van Justitie alhier aanleiding hebben
ven om, in verband tot het vroeger plaats-
hebbend onderzoek na den moord, op den 26sten
cember 1856, aan den Heer **B. R. Meulman** in 46
dientie **Kediri** gepleegd (zie ons Nummer 55
Juli 11.), ter zake van aanhitting en lastgeving
het afleggen van valsche getuigenissen, regtsing
bevel tot gevangenneming tegen voornoemde per-
te verleenen.

(Oost. Po.)

Pasoeroean, 13 October. Het is ons aangenaam
kunnen melden, dat het leggen van den tele-
draad tusschen Soerabaja en Pasoeroean, wel-
spoed wordt voortgezet; heden morgen was men
tot het district **Gempol** genaderd. Indien met de-
den spoed wordt voortgewerkt, zal de draad in
weinig dagen geheel gelegd zijn.

(Pass. N. en Ado.)

BIJVOEGSEL behoorende bij den JAVA-BODE,

van Woensdag, 20 October 1858, No. 84.

ENGELAND.

en telegrafische dépêche, aan den *Times* gerigt, dat er, den 23sten Aug., een verschrikkelijk ongeluk op den spoorweg van Oxford, Worcester en Wotton heeft plaats gehad: twee pleziertreinen, van Worcester vertrokken, zijn tegen elkander gestooten. Op oogenblik, toen de dépêche werd afgezonden, waren negen reizigers gestorven en een groot aantal zwaare verwondingen bekomen. Het station van Worcester, waar het meerendeel hunner woonde, was het doel eener verschrikkelijke wanhoop.

De stedelijke besturen van New-York en Londen hebben op hun beurt, door middel van den atlantischen kabel, hoffelijke boodschappen gewisseld, waarvan wij tekst hier mededeelen:

Van den *Right-honourable* sir Robert-Walter Carden, Mayor van Londen.

Wensch uwe edelheid heil met het gelukkig gevolg der legging des atlantischen kabels, die het europeesch en amerikaansch vasteland, de steden Londen en New-York, Grootbritannienje en de Vereenigde Staten verbindt.

Is een zege, door de wetenschap en de geestkracht bereikt en ruimte behaald, die de banden van vrede en vriendschap nauwer toehaalt, en in de wereldgechiedenis een tijdperk daartelt, vruchtbaar in gevolgen, die grenzen van de bevatting des menschelijken geestes overschrijden. God zij er voor geprezen!

Daniel G. Tieman.

New-York, 21 Aug.

Van den *honourable* Daniel G. Tieman, mayor van New-York.

Uw lord-mayor van Londen wensch op zijne beurt uw lord-mayor van New-York geluk met den voorspoed eener onderneming, zoo gewigtig, als het leggen van den onderzoeschen telegraaf. 't Is zeker een der schitterende zegeprelen onzer eeuw, die de grootste eer doet aan de geestkracht, de bekwaamheid en de volharding der menschen, die een zoo moeilijke taak hebben helpen volbrengen. De lord-mayor hoopt oprecht, dat, met de beherming van den almachtigen God, dit het middel zal zijn, om de goede genegenheid, die thans tusschen de twee landen bestaat, vaster te doen zijn.

R. W. Carden.

Londen, 23 Aug.

Naar Britsch Columbia vertrekt binnen kort een expeditie, voorzien van al het noodige voor den bouw van bruggen, wegen en bergplaatsen voor het vervoer, dat de goudgravers mogten verlangen daarin te ondernemen. Tevens zal dit corps eene militaire magt zijn tot handhaving van de orde en rust.

Te Kilkenny in Ierland hebben, den 8sten dezer, ongelukken plaats gehad onder de maaiers. Ongeveer 100 personen, deels uit den naasten omtrek, deels uit de straten en verspreiden door hun vreeselijk gebroeten angst onder de bevolking; zij richtten echter geen schade aan. Den 9den besloten zij alle machines welke voor het oogsten gebruikt worden, in het openbaar te vernielen. Zij trokken van de eene hoeve tot de andere en volvoerden op eenige punten werken van vernieling. Den 10den was de stad weder rustig. De autoriteiten hebben de hulp van de cavallerie ingeroepen, ten gevolge waarvan de rust volkomen hersteld werd.

FRANKRIJK.

Parijs, 24 Aug. Binnen weinige dagen zullen de afgevaardigden, die de bij het tractaat van Parijs gesloten overeenkomst hebben geleekend, hun afscheid nemen. Graaf Kisseleff is reeds naar Ostende vertrokken. De afwezigheid is de heer d'Oubil met het interim Russische ambassade belast.

De dagbladen van Lorient deelen mede, dat de heer, toen hij de Oost-zeer medaille op de borst van de heer Chiron, generaal-majoor der marine, bemerkte, vroeg, op welk schip hij dien togt had medegege-

ven. Sire, ik had de eer een fregat te commanderen, dat het ongeluk heeft gehad, van de lijst der keizerlijke marine geschrapt te worden.

Was zonder twijfel de *Sémillante*, hernam de heer, het verlies van dit schip was een nationale ramp, dieper dan iemand gevoeld heb.

Ja, Sire, een nationale ramp, haastte de heer Chiron zich te zeggen, maar meer bijzonder een persoonlijke ramp; want de meeste slagtoffers van dit ongeluk hebben talrijke families in onze haven achtergelaten en het pensioen, der weduwe van een matroos, is dikwijls onvoldoende voor de familie.

Deze woorden heeft de keizer den heer Chiron mede, met hem, na zijne terugkomst in Parijs, den 10den der weduwen, die minder dan 300 francs pensioen hebben, mede te deelen, want van heden af wilde de keizer de lagere pensioenen tot dat cijfer verheffen, en hij gaf den heer Chiron tevens, om dit nieuws ter kennis te brengen.

Parijs wordt hoe langer zoo meer ledig: maarschalk Montebello, graaf Persigny, en een groot aantal voornamen ambtenaren en ambtenaren vertrekken, om in hun departement het werk der algemeene raden bij te wonen. Men spreekt van te St. Anna d'Auray eene nieuwe kapel te bouwen ter herinnering aan het bezoek, van H. M. aan dit beroemde bedevaartsoord gebragt te zijn.

Men verzekert, dat de heer Rousseau, eerste tolk, tegenwoordig de functies van consul-generaal te Djeddah waarneemt, tot consul te Djeddah benoemd zal worden.

Men verzekert, dat de Etat-Major van het kamp van Chalons groote manoeuvres voor de maand October heeft aangekondigd.

— Koningin Victoria heeft haar vertrek uit Pruisen een dag uitgesteld. Zij zal Babelsberg den 28 Aug. verlaten.

— Men verzekert, dat de hertog van Malakoff donderdag te Parijs komt. In allen gevalle bevestigt het huwelijk zich. De aanstaande is, zegt men, tweentwintig jaren, en hoewel de *Morning-Post* beweert, dat zij eene Fransche is, is het echter zeker, dat zij onder de edelste en schoonste spaansche dames behoort. Men zegt, dat de ondertrouw, dadelijk na de aankomst des maarschalks, publiek gemaakt zal worden. En om deze men zege te bekroonen, heweert men, dat de keizer als bruidgeschenk een millioen in het bruidsmandje zal leggen. 't Spreekt van zelf, dat men al deze geruchten niet bevestigen kan, maar, na de salons, leven de novellisten der pers er van.

Terwijl men den hertog van Malakoff wachtende is, is lord Palmerston aangekomen, en men spreekt reeds over niets anders dan over zijn onderhoud met den keizer. Men is er verre af, van de meening te zijn van de *Morning Post*, die verzekert, dat de edele lord het staatkundig leven verlaten heeft. Men gelooft te Parijs in tegendeel, dat zijne reis in verband staat met voor het ministerie Derby dreigende ministeriele verbindingen. Dit laatste zou geschokt zijn door oorzaken, zegt men, waarvan men den waren aard nog niet kent, maar die desniettemin bestaan. Men voegt er bij, dat, indien lord Palmerston weder aan het bewind komt, de toenadering tot het napelsche hof door lord Malmesbury beproefd, onmiddellijk geëindigd zou zijn.

— De *Salut Public* van Lyon deelt het volgende voorval mede: Vader Crépin was rijk maar gierig, en in de laatste jaren wist hij zijne dagelijksche uitgaven aan voedsel tot 35 centimes te beperken. Hij was namelijk met de vrouw van den voormaligen concierge van de kerk St George overeengekomen, dat deze hem voor dien prijs dagelijks zijn voedsel zou verschaffen. Voor eenige maanden had nu vader Crépin een verschrikkelijken droom. Hij droomde, dat zijne neven, door zijn dood rijk geworden, zijn geld verkwistten. 's Daags na dien verschrikkelijken nacht, zeide hij tot de genoemde vrouw: «Jeanette, wat zoudt gij er van zeggen, indien ik u tot algemeene erfgenaam maakte?» — Ik zeg, dat gij ongelijk zoudt hebben, antwoordde de brave vrouw, «gij hebt neven, en aan hen komt uwe nalatenschap toe.» — Wat, wat! mijne neven zijn doorbrengers, mijne nalatenschap zal door hen verkwist worden; doch gij, gij zult mijn geld bewaren, niet waar?»

Hierbij bleef het gesprek. Eene maand daarna stierf vader Crépin. Men opende het testament en vond, dat Jeannette de eenige erfgenaam was van zijne nalatenschap, die niet minder dan drie millioen bedroeg. En de man, die dezen schat bezat, verteerde dagelijks voor zijne mondbehoefte slechts 35 centimes!

(Particuliere Correspondentie.)

Rennes, 20 Augustus.

Op mijne reis door Bretagne hebben de keizerlijke berline en de officiële telegraaf mij vooruitgesneld. Wat zal ik u zeggen? De leuwerikken kunnen de adelaars niet volgen. Mijne brieven moet ik slechts met wat nalezing vullen. Maar de oogst van hetgeen is overgebleven is zoo ruim, dat gij, na de dépêches van den koerier, ook nog met belangstelling het verhaal van den pelgrim zult lezen.

Ja, ik beken het, te St. Anne d'Auray bleef ik te lang, om mijn togt met en bij het keizerlijk reisgezelschap voort te zetten. Ik wilde ook de druïdische steenen van Carnac, het karthuiserklooster te Quiberon en het Martelaarsveld zien. Vooraf overtuigd, dat de keizer en de keizerin overal op hun weg met geestdrift zullen worden ontvangen, heb ik, als de landbouwer van Virgilius, in den grond willen graven en de sporen onzer burgeroorlogen wedervinden.

Gelukkig Bretagne, dat het den vrede herkeeg onder eene regering, die orde en rust wil handhaven en er zich op toelegt, geleiden verliezen te herstellen. Welk land werd ooit door de omwentelingen meer geschokt en beroerd? Om niet te spreken van de bloedige worstelingen in de middeleeuwen, hoeveel bloed is er niet vergoten gedurende de *chouannerie* (burgeroorlog met de *chouans* of vandeese opstandelingen), dien zonderlingen strijd, waarin de boeren zich tot de hoogte der oude ridderschap verheven. Men moet echter niet gelooven, dat geheel Bretagne der omwenteling vijandig gezind was. Waren de *chouans* meester van het platte land, de *bleus* heerschten in de steden, en Rennes, binnen welks muren ik u deze regels schrijf, was met Nantes, Vannes en Brest een der hoofdkwartieren van de nationale verbroedering en republikeinsche legers.

Op het schiereilandje Quiberon heb ik in de omstreken van het fort Penhithèvre eenige grijsaards aangetroffen, die zich de befaamde expeditie van Quiberon weten te herinneren. Een hunner geleide mij naar het voormalige karthuiserklooster, waar het gebeente verzameld is van de uitgeweken, die door Sombreuil en d'Hervilly werden aangevoerd. Op de boeketapel, onder de Restauratie opgericht, leest men het latijnsche opschrift: *Gallia moerens posuit* benevens eenige verzen uit de gewijde schriften. Een luik wordt geopend en, met behulp van een touw en van eene brandende kaars, daalt men neer in dat knekelhuis. Droevig schouwspel! Niets dan doodshoofden, knoken... bij het roode schijnsel van de vlam! Onze gids, een oud *chouan* (als hij er een was), verzekerde mij, dat men in het departement Morbihan veel minder gebeten was op generaal Hoche, die de strenge bevelen der republiek had ten uitvoer gelegd, dan op de Engelschen, die, na te Quiberon het kleine royalistische leger te hebben aan land gezet, het verlieten in het oogenblik van gevaar en slechts de overblijfselen der expeditie bijeenverzamelde.

Kortom het gedenkteeken te Quiberon, zoowel als dat, hetwelk men getracht heeft ter eere van George Cadoudal op te rigten, kan geen andere dan bedroevende herinneringen opwekken, en om deze reden moeten beide niet onder de historische monumenten worden gerangschikt. Daarentegen behooren tot deze categorie de

druïdische steenen te Carnac, (door *Sue* uitvoerig behandeld in zijne *Mystères du Peuple*), al ware het alleen om die schoone zuilenrij van celtische steenen, misschien het oudste gedenkteeken, dat in Europa bestaat, voor de spade des landmans te behoeden. Op een dier *menhirs*, wier oorsprong tot meer dan twintig eeuwen opklamt, heb ik het volgende opschrift gelezen, dat mij toeschijnt niet uit die hooge oudheid afkomstig te zijn: «*Boniface, rédacteur du Constitutionnel*».

Ik ben in Frankrijk teruggekomen door Belle-Ile, waar geen politiek-veroordeelden meer gedetineerd zijn, en in Bretagne over Parijs, en dit is de minst lange weg door de spoorwegen nl., die de afstanden verkorten, zoo als Proudhon zeide. Ik had den weg nog meer kunnen verkorten, door de dwarsrigting te nemen van Tours naar Mans, welke spoorweg sedert eenige weken geopend is en het net der Wester-maatschappij met dat der Orleansmaatschappij vereenigt.

Per telegraaf en uit den *Moniteur* hebt gij vernomen, welke huldebetuigingen aan den keizer en de keizerin te Vannes, Napoléonville, St. Brieuc en St. Malo ten deel vielen, maar niets haalt bij de geestdrift, waarvan ik te Rennes getuige was. Bretagne scheen al zijne blijdschap in een laatste manifestatie te hebben bijeengebragt. De geheele provincie was daar, vertegenwoordigd door hare afgevaardigden als ten tijde van de Staten-Generaal. Finistère had zijne zeelieden, de Côtes du Nord hadden hunne visschers gezonden; Morbihan zond zijne Bretagners van den echten stempel; Nantes was door zijne reeders en Rennes door zijne magistaatspersonen vertegenwoordigd. Bij hun intogt te Rennes, hielden de keizer en de keizerin een tweede *revue* over Bretagne. De deputatiën uit de landgemeenten waren nog talrijker dan op elk ander rustpunt gedurende de reis. Nooit heb ik zoo veel gedecoreerden met de Sint-Helena-medaille bijeen gezien. De kleederdragen, vooral die uit de omstreken van Montfort en Redon, waren zeer rijk en zeer schilderachtig.

De keizer en de keizerin deden hunne intrede te Rennes door de voorstad van St. Malo. van de stad gescheiden door het Kanaal Ille-et-Rance. Zij werden ontvangen door den prefect, den generaal commanderende de sub-divisie en den maire, die, aan hoofd van zijn gemeenteraad, hun de sleutels der stad aanbood. Alvoorens zich naar de prefectuur te begeven, waar appartementen voor hen in gereedheid waren gebragt, hebben de keizer en de keizerin zich opgehouden voor de hoofdkerk, waar mgr. Saint-Marc aan het hoofd zijner geestelijkheid, hen ontving. Langs den geheelen weg, dien de keizerlijke stoet aflegde, stonden de deputatiën der landgemeenten, de sapeurs, de pompiers, de bezettingstroepen en de kweekelingen van het Lyceum geschaard. Al de maires van het departement waren voor den ingang der prefectuur vereenigd en ontvingen het hoofd van den staat en zijne gemalin met luid gejuich.

De keizer heeft Rennes, welks bisschop tot dusverre suffragaan was van den aartsbisschop van Tours, tot aartsbisschop verheven.

Gisteren voormiddag zouden de keizer en de keizerin het nieuwe godshuis te St. Yves hebben bezocht, dat den naam van Napoleon zal dragen, doch een slagregen benevens de vermoijenissen van de reis hebben hun dit bezoek belet.

Het groot bretagnisch banket, heden hier gegeven, is het eenige onderwerp van gesprek. De gasten waren 5 à 600 in getal, en al de gerechten, door Chevet geleverd, werden per extra trein van Parijs hier aangebragt. De keizer sprak zijne rede met eene heldere en duidelijke stem uit. Op het oogenblik dat de keizerin zich op het balkon vertoonde, dat drie treden boven de zaal verheven is, struikelde zij bijna, doch 's keizers krachtige hand voorkwam dit ongeval.

De wapenschouwing op het Champs de Mars was zeer schitterend. Na haren afloop bezochten de keizer en de keizerin het hospitaal Napoleon, waar de priesters der stad en omstreken geschaard stonden, en de heer Godefroy St. Marc, sedert gisteren aartsbisschop van Rennes, hem ontving. Het keizerlijk echtpaar woonde in dat gesticht eene godsdienstoefening bij; boven de kapel las men de woorden: *vox populi vox Dei*.

Het bal op het stadhuis werd geopend door eene eeroquadille, waarin de keizerin met den heer de Léon, maire van Rennes, danste.

Rennes heeft, als Cherbourg, zijn vreemdelingen-kamp. Ongeveer 1500 personen zijn in tenten, van 10 ieder, gehuisvest.

Morgen ochtend verlaten de keizer en de keizerin deze stad, om over Laval, Mans en Chartres naar St. Cloud terug te keeren, waar zij morgen namiddag verwacht worden.

Parijs, 25 Aug. Zoo als wij gisteren zeiden, trekken lord Palmerston en echtgenoot, die te Parijs zijn aangekomen, de hoofdstad slechts door; zij zullen zich naar Chamarande begeven, een landgoed van den heer de Persigny, om er eenige dagen door te brengen, ter voldoening aan een vriendelijke uitnoodiging van den ouden franschen gezant.

— De correspondent van den *Times* meldt, dat men, gedurende de reis van H. M. in Bretagne, den correspondent van een engelsch blad gearresteerd heeft, dien men voor dr. Bernard had gehouden, omdat zijn voornaam Bernard was. De *Times* heeft altoos van die kleine vriendelikheden ten opzichte van Frankrijk, die geen goed karakter te kennen geven.

— Men weet, dat de gepensioneerde officieren, die het kruis van het legioen van eer van 1814 tot 1852 ontvingen, een verzoek hebben gedaan, om het inkomen, aan deze decoratie verbonden, te genieten, en alzo van de gunst des besluits van 2 Jan. 1852 te genieten. Hun verzoek heeft, naar men verzekert, de bijzondere aandacht van het gouvernement getrokken; de hoofdadministratie heeft zich tot de prefecten gewend, om inlichtingen nopens het aantal en de positie van de officieren dezer categorie.

— *Uitwerkselen van den storm te Mans.* Verscheiden departementen hebben in de laatste dagen door brand, waterhoozen en stormen veel te lijden gehad. De verwoestingen, die de hagel te Mans en omstreken veroorzaakt heeft, zijn veel grooter geweest, dan de eer-

ste berigten meldten. Hier volgen nog eenige bijzonderheden.

Mans telt zeven duizend huizen, die alle meer of min beschadigd zijn. Men zou de hoeveelheid der schade niet weten, zoo de leidekkers de onmetelijke hoeveelheid van gebroken leijen niet hadden bevestigd.

Bovenal hebben de publieke gebouwen ontzettend geleden: het toevlugtoord der Sarthe, het Seminarie, de vleeschbals, het lyceum, de prefectuur, het geregtshof, de gendarmerie, de kazerne, de bedelaarsherberg, le Bon Pasteur, die het laatste jaar zoo vele schade gehad hebben, zijn nu op nieuw geïsteerd. In dit laatste gebouw zijn de tuinen dermate verwoest, dat men verplicht is, een beroep op de algemeene liefdadigheid te doen, om in de behoeften van het huis te voorzien.

Wij hebben naauwkeurig de glazen der hoofdkerk onderzocht, 't is ellendig om te zien. 't Is niet alleen een som van 35,000 francs, die men zou moeten besteden voor een herstelling, die hoe goed ook, nimmers de schade aan de meesterstukken toegebragt, kan herstellen; 't zou zeer goedkoop zijn, als men niet meer dan 50,000 francs betaalde.

Aan de baai lijdt men een verlies van 15000 francs. Overal zijn de moes- en andere tuinen gedeeltelijk verwoest. Men haalt bloemisten aan, die voor meer dan duizend kroonen aan zeldzame planten, klokken en broeikassen verloren hebben. Wat de wijngaarden, vruchtboomen en de kleine vruchten van allerlei soort betreft, hiervan is de schade, welke bijna onberekenbaar is, tot heden onbekend.

In vergelijking met Mans, zijn Pontlieue en een gedeelte van Arnage gespaard. Coutaines, Savigné, Evéque en Sargé hebben eveneens veel geleden; volgens de van daar ingekomen berigten, is drie vierde van den oogst van hennep, druiven, appels, enz. verloren.

In 't geheel bedraagt de geleden schade meer dan een miljoen francs.

— Te Cherbourg is veel sprake van de uitvinding eener nieuwe oorlogsmachine, waarvan het eerste denkbeeld der keizers toekomt. 't Is een schip, dat men *Stormram schip* (*Vaisseau bélier*) noemt, en dat bestemd zou zijn, om door zijne grootte en snelheid tegen een vijandelijke vloot te ageren. 't Is duidelijk, dat, als dit slaagt, de eischen des zeeoorlogs geheel veranderen zullen.

TURKIJE.

De *Times* van den 23sten Augustus vestigt de aandacht der westersche regeringen op de verkwistingen van den sultan, die zoo zeer afsteken bij het doorgaandegedebrek der ottomatische schatkist.

De buitensporigste aankopen van kleinnoodien, zegt het blad, de inrigting van het nieuwe paleis van Tcheregant, 't welk 2½ miljoen £ kost, van zeven andere paleizen en vijf kiosken, zamen geschat ter waarde van 2 mill. £, ziedaar de ongelooftelijke dwaasheden, waardoor de Verhevene Porte hare financiële hervormingen aankondigt. De regering is reeds meer dan een miljoen aan het leger schuldig, een aanmerkelijke som aan de vloot, en de beambten worden door middel van schatkest-bons betaald, die alleen met een disconto van 7% in zilver verwisseld kunnen worden terwijl de eerste benodigdheden voor het paleis onbetaald blijven en de schulden der civiele lijst ten minste 4 mill. £ bedragen.

Zou het niet van belang zijn, voegt de *Times* er bij, dat de westersche mogendheden aan den sultan billijke aanmerkingen deden, met betrekking tot zulke buitensporigheden, die den ondergang van Turkije voorbereiden? Is het geen tijd, om zulk een noodlottigen staat van zaken te doen ophouden, en dit land te behoeden voor inwendige gevaren, waarmee zijne financiën het bedreigen, nadat het, door den oosterschen oorlog, van uitwendige gevaren is gered?

— Brieven uit Ragusa, van 9 Aug. deelen tijding uit Montenegro mede. Vorst Danilo had een groote gestrengheid ten opzichte der Woiwoden aan den dag gelegd, die de Turken hadden aangetast, in weerwil van den wapenstilstand, tusschen de beide partijen gesloten. Op bevel van den prins, hebben deze hoofden een strafondergaan, die een diepen indruk op de bevolking, die aan het gevecht deelgenomen had, te weeg had gebragt. Zij zijn gedwongen Montenegro te doorloopen, met de handen op den rug gebonden, even als misdadigers.

Den 7den Aug. zijn de oproerige bewoners der districten van Zupce Porianitch naar hunne woonplaatsen terug gekeerd en hebben hunne bezigheden hervat.

AMERIKA.

Een tijding van Callao meldt een betreurenswaardig conflict tusschen de fransche en peruviaansche zeelieden.

Den 5den Julij, schrijft men, was de boot van een fransch koopvaardij-schip aan de aanlegplaats, toen een boot van het peruviaansch oorlogschip *Tumbes* regt op het eerste aanliep en, ofschoon de Peruvianen het eerst aanvielen, werden zij echter door de Franschen duchtig afgeklopt. Door tusschenkomst der fransche officieren, werd het gevecht gestaakt, die de boot naar zee zonden; doch deze werd vervolgd door die van de *Tumbes*, waarvan de matrozen, na op nieuw geslagen te zijn, terugkwamen met twee booten van de *Amazonas*, waarop zij met hen allen de Franschen verschrikkelijk mishandelden en zich van hun sloep meester maakten, die zij aan de *Tumbes* vastmeerden.

Zoodra de fransche admiraal kennis van het gebeurde kreeg, zond hij een zijner officieren tot onderzoek aan boord van de *Tumbes*, waar men hem niet wilde toelaten. De admiraal liet onmiddellijk de kanonnen laden, dat het beste gevolg had; de Peruvianen verontschuldigen zich en boden aan, om alle schade te betalen. Drie Franschen zijn ernstig gekwetst. Men zegt, dat de admiraal een koninklijk saluut voor de fransche vlag heeft geëischt, schadeloosstelling voor de gekwetsten zoowel, als voor het onophoud, aan het koopvaardij-schip veroorzaakt, en eindelijk het ontslag van den officier der *Tumbes*, die in deze treurige zaak gemengd was.

— De gele koorts rigt te New-Orleans groote verwoestingen aan. Den 11den Aug. zijn er 35 slagtoffers gevallen, den volgenden dag 45.

— De Amerikanen zijn zoo gewoon, om zich over de daden en bewegingen van Walker te onderhouden, dat,

zoo de beroemde vrij buiten zich eenigen tijd rustig houdt, men zich daardoor niet laat weerhouden, om hem uitgestrekte ontwerpen toe te schrijven.

Een zekere heer Cronin, van Albuquerque (Nieuw Mexico) te St. Louis aangekomen, had berigt, dat generaal Walker, aan 't hoofd van achthonderd goed gewapende mannen, de El Paso was overgegaan, om zich naar Sonora te begeven. De heer Cronin moet insgelijks op den Arkansas vier honderd man ontmoet hebben, die zich bij Walker gingen voegen. Wij stellen, zegt de *New-York Herald*, geen vertrouwen in deze tijding. De beruchte vrijbuiters heeft eerst den 12den Julij Mobile verlaten, om zich in het binnenste van Alabama te begeven, en er intekeningen voor zijne toekomstige plannen te verzamelen. Voor 't overige heeft hij geweigerd, zich met de zaken van Mexico te bemoeijen. Vervolgens hebben wij door een telegram van New-Orleans vernomen, dat de generaal eerst den 9den Julij die stad had verlaten, om zich naar Montgomery te begeven.

— Met de *St. Louis* ontving men berigten van Mexico tot den 6den en van Colima tot 19 Julij. De *Luz de la Libertad*, van deze laatste stad, bevat het volgende:

Het berigt van een *pronunciamento* aan de hoofdstad wordt bevestigd. Tegenwoordig staat aan het hoofd der regering de sansculotte renegaat, Jouan J. Baz, en het leger is onder de bevelen van de generaals Parrodi, Rangel en Fraconis. Ten gelegenen tijde zullen wij onze meening mededeelen, zoowel over deze beweging, als over den graad van vertrouwen, die bovengenoemde drie mannen kunnen inboezemen.

De *Mexican Extraordinary* van den 6den Julij verhaalt: Wij hebben dezen morgen een officieel stuk ontvangen, dat ons verbiedt, om verschillende berigten uit het binnenland te publiceren.

In de *Boletin* van Morelia lezen wij, dat de soldaten der kerk dagelijks proeven van energie tegen de goddelooze demagogen aan den dag leggen. Generaal Degollado heeft Guadalajara verlaten; het grootste gedeelte zijner gekwetsten is in het hospitaal gebleven, en de soldaten der kerk hebben zich er meester van gemaakt en hen zonder mededoogen doodgeschoten. Men verzekert ons, dat de vrouw van een officier des generaals Pueblita, met haar kind van omstreeks een jaar en hare dienstmaagd, in de handen van de kruisvaarders der kerk is gevallen; alle drie zijn gewurgd, terwijl de razenden een *te Deum* zongen, en de lijken der slagtoffers zijn vervolgens opgehangen, om te dienen tot voorbeeld voor de goddeloozen en ten bewijze der glorie en eere Gods.

Te Thalpujahua is een liberaal door de mannen van Christus gekruisigd, die zijn ligchaam met vuurwerk bedekt en op het lijk van dit ongelukkig slagtoffer van hun faratisme gedanst hebben.

De ex-president Don Valentine Gomez Farias is, den 2 Julij, in den ouderdom van 77 jaren, te Mexico overleden.

Een dépêche van New-Orleans meldt, dat Zuloaga de hoofdstad, en generaal Moreno Tampico, op de nadering der liberalen, hebben verlaten.

SIAM.

Onze laatste berigten van Bangkok loopen tot 31 Augustus. — Ongeveer twee maanden te voren hadden aldaar vele ziekten geheerscht, en waren de voornaamste daarvan dysenterie, buikpijn, rhumatiek en gastrische koortsen. Sir Robert-Schomburgk, de britsche consul, was een dergenen, die het meest hebben geleden, daar hij door al de heerschende ziekten te gelykertijd werd aangeast.

De handel was zeer gedrukt. Gedurende het loopende jaar vermeende men, dat daarin geene verbetering zou worden te weeg gebragt. Er was eene matige voorraad rijst aan de markt, die tot den prijs van 39 ticals de 20 picols verkocht werd. Het verslag van den handel over de laatste zes maanden toont eene vermindering met dien van hetzelfde tijdvak over verleden jaar aan. De Siamzen zijn bezig een aantal kleine stoombooten te bouwen, waaronder er eenige zijn, die zeer goed zijn afgewerkt. Acht dezer stoombooten zijn reeds in dienst gesteld.

COCHIN-CHINA.

Singapore, 16 Sept. — De bestemming der Fransche magt, die eenige maanden geleden, op reis naar China, in onze havens verscheen, kan thans niet langer twijfelachtig zijn. — Men zal zich herinneren, dat eene menigte houten huizen alhier gemaakt en vervolgens aan boord van de transportschepen geladen werden. Toenmaals rees alhier de vraag, waartoe dit moest dienen, daar het moeilijk te vooronderstellen was, dat men zulke zaken op het oorlogstooneel in Zuidelijk China zoude noodig hebben en werd de opinie hieromtrent verdeeld, dewijl eenigen zeiden, dat zij voor de vestiging op Cochin-China en weder anderen voor die op een der eilanden, op de Noord Oost kust van China zelf, bestemd waren. Deze vraag is thans volkomen toegelicht, door het onlangs door ons ontvangen berigt, dat namelijk eene Fransch-Spaansche marine en militaire expeditie van Manila naar Cochin-China vertrokken is, die hare bestemming reeds geruimen tijd geleden heeft bereikt. De aanleiding tot dezen togt is de moord, gepleegd op den persoon van een roomsch katholijken bisschop, die bij de Fransche afdeeling der Propaganda missie werkzaam was. Het feit, dat hij een inboorling van Spanje was, heeft de sympathie en hulpvaardigheid van het spaansche bestuur ten deze opgewekt, en daardoor is Manila, de hoofdplaats der Philippijnsche eilanden, de basis der operatiën geworden. Aan gezien de reis heen en weder in beide moessons gemaakt wordt, is de gemeenschap zeer gemakkelijk te onderhouden.

Daar het grootste gedeelte der Fransche strijdkrachten in China thans beschikbaar zal zijn, en het zich mischienen reeds naar het nieuwe oorlogstooneel op reis bevindt, en bovendien eenige duizenden inlandsche Christenen hun zijn voorgegaan, zou het ons niet verwonderen, wanneer het eerste berigt, dat wij van daar ontvangen, de tijding behelst, dat de hoofdstad zich in handen der aanvallers bevindt, die er, op de meest geschikte grondslagen, een voorloopig bestuur hebben opgericht.

AUSTRIE ALER.

Onze berigten uit Nelson, Nieuw-Zeeland, loopen het midden van Junij en deelen mede, dat de K in een allervoorspoedigsten toestand verkeert, der inlandsche stammen hebben echter onder een twist, en er werd een groote voorraad geweren, netten en andere oorlogshuishoudten, die door eenige gelsche firmas als aardewerk verscheept werden, eene der strijdende partijen bestemd was, aan het kantoor in beslag genomen.

NIEUWS

op het gebied van Handel en Nijverheid, en Statistiek.

De fabricatie van bestuortelsuiker in Oostenrijk geschiedt woerdig in 118 fabrieken, waarvan 52 in Bohemen 4½, in beetwortels, 36 in Moravie en Silezie 3½ m. c. verwerkt worden. De tendens zijn er in Hongarije 22, in Neder- en Opper-Oostenrijk 2, in Zevenbergen 1, in Slavonië 1 en in Van anwezig. Gezamenlijk hebben deze fabrieken in het laatste jaar 10,654,185 cent. beetwortels, — 1,426,768 cent. meer dan voorjaar, verbruikt, daaruit 507,609 cent. suiker getrokken voor 2,832,072 fl. belasting betaald.

Natuurkunde en reizen.

Op de *Sandwichseilanden* is een *waterval* ontdekt, die hoogte des valls aangaat, den beroemden Niagara overtreft, hoogte bedraagt 500 voet, en het water stort met zulk een naar beneden, dat het, in damp verstuivend, in de hoogte nimmer de diepte bereikt.

— *Onderzeesche aardbeving.* Op den 5den Junij heeft een digne onderzeesche aardbeving de zee heftig beroerd, zij en ziedde vreeselijk en overstroemde onderscheidene eiland Wangeroge en het strand van Helgoland.

Oudheidkunde.

Den hoogleeraar *Stickel* in Jena is het gelukt, een zooals hij gelooft, ontegenzeggelijk op te lossen, 't welk eeuwen de taalvorschers aller volkeren heeft bezig gehouden de oud-etruskische taal te ontdekken. Deze dagen zal hij over opgesteld werk bij W. Engelmann te Leipzig uitkomen, dusver heeft hij deze zaak als een geheim behandeld. Hij zegt, dat er, na de onttoijering der hieroglyphen, geen over van evenveel gewigt voor de oudheidkunde gedaan kon

Ontdekkingen en uitvindingen.

De scheikundige W. Grüne in Charlottenburg heeft een rend zout gevormd, dat, in water opgelost, vlekken uit andere wollen stoffen trekt, zonder de kleur te veranderen, zoogenaamd fraaimakend zout (*Schönungssalz*), dat verbleekte ren van dergelijke stoffen haar oorspronkelijken glans terug geeft. Daar deze uitvinding inderdaad geeft, wat zij belooft, het prussische ministerie van oorlog het gebruik hiervan bij leger bevolen.

— *Beeldhouwkunst.* Een Italiaan, Armerige Vitte, heeft luid van berigten uit Florence, eene ontdekking gedaan, groot belang voor de beeldhouwkunst kan worden. Hij heeft het middel gevonden, om aan het albast, dat zoo moeilijk te bewerken is, den glans en de hardheid van het te geven, zoodat men het voor mozaik-werk en vooral vloering kan bezigen. Eene speciale commissie heeft zich met uitvinding bezig gehouden, en het oordeel dier commissie zoo gunstig, dat de groot-hertog van Toscane den uitvinder eerd heeft met de orde van verdienste, 1ste klasse.

— *Oidium.* Te Périgueux is, door een broeder der Christus leer, een geneesmiddel ontdekt tegen het oidium. Men heeft noodig de aangetaste druif in een vocht te doopen; zoodra niet gedaan, of de druif krijgt haar frisch groen aanzien, terwijl de genesing der vrucht zich ook spoedig aan den mededeelt. Herhaalde proeven gedurende twee jaren, genoden tuin der genoemde orde te Périgueux, hebben het vol van dit geneesmiddel bewezen. In eene flesch van dit vocht slechts een centime kost, kunnen 60 druifentrossen gedompt

— *Crinolinometer.* De nieuwste uitvinding van den franschen is de *crinolinometer*, crinoline-meter. De ondernemers van bare gemakkelijheden van Parijs hebben ondervonden, dat ontvangsten aan entrées in dezelfde mate afnamen als de der crinoline toenam. Natuurlijk, waar vroeger zes dames de kunnen thans ter naauwernood twee dansen. Elke crinoline, dus, bij het verschijnen van hare draagster aan den ingang zeer eenvoudige wijze gemeten worden, en die dames, wies nes een vooraf bepaalde maat overschrijden, zullen naar gelang de overschrijding meer entree moeten betalen.

— *Monostereoscop.* Deze toestel, door Prof. Gaudet nagevolgd is eene verbetering van den stereoscop. Hoewel het beeld opneemt, doet het dit met grootere optische werking meer en relief te voorschijn komen, dan zulks tot nu toe heeft gehad; daarenboven bezit het nog dit voordeel boven andere het voor ieder oog past.

— *Middel voor het zuiver houden der Paardenstallen.* Om schadelijken invloed van het in de stallen ontstane Ammoniak de oogen der paarden tegen te gaan, heeft men bevonden, dat halve de behoorlijke luchtversching, nog een aan het dak machine, met verdunde zwavelzuur of bestrooijing van een met sijngestooten gips, zeer goede diensten doet.

Handel en Nijverheid.

De Noordduitsche Lloyd heeft het plan opgevat, om een stoompakketvaart tusschen Duitschland en Noord-Amerika stand te brengen. Bereids zijn er bestellingen gedaan in Eng om vier schroefstoomschepen te bouwen, ieder 2500 ton groot, lengte is 334, de breedte 42 en de diepte 28 voet. In de eerste (eerste klasse) kunnen 60, in de tweede kajuit (3de klasse) en tusschendecks 400 passagiers geborgen worden. Voorts men er: lees —, muzyk —, rook- en badkamers, en bijzondere mers voor dames en kinderen. De namen dezer stoomschepen „Bremen,” „Newyork,” Weser en Hudson. Passagiers eeren sen betalen: volwassenen personen 140, kinderen beneden 75 Thaler. Die de tweede klasse: volwassenen 75, 60 Thaler; tusschendecks passagiers 55 voor volwassenen en kinderen van allerlei ouderdom 3 Thaler.

Rechtszaken.

Voor korten tijd meldde de *Independence* de veroordeeling van den hr. Lindahl, redacteur van den *Fädernerlandsk* doodstraf, wijl hij in zijn blad een zekere jufvrouw delsohn valscheij van bloedschande met haar vader bevestigd, ontegenzeggelijk een zeer bekwaam journalist, die zich gedurende de procedure van de onregtvaardigheid aanval en was diep verslagen, doch vast besloten, zijne met den dood te boeten. Zijne familie had bij den nade gemeekt, maar ten antwoord bekomen, dat slechts schuldigde deze genade kon inroepen; doch hij kon het zich verkrijgen, het medelijden van het gekrenkte en meisje in te roepen. De regter begeleidt hem bij zijn gang; hij staat voor het schavot, zonder te wankelen, trappen op..... daar ontkent men hem zijne boosheid den blinddoek los, en hij ziet het schoone meisje voor eenvoudig tot hem zegt: „Heer Lindahl, ik vergoet u stort voor haar neder en geeft haar een brief, die haar dood moest toekomen, en waarin hij zijn berouw en de vergiffenis uitgedrukt heeft. Zoo nam hij hare genade de opentlijke meening in Stockholm is verzoend en denkt door zijn berouw en goed zijne misdaad heeft verzoend. Werkelijkheid echter is dit proces nog in 't geheel niet be-

De Katoencultuur in Australië.

De katoenboom groeit in Australië zeer weelderig, en meer geschikt, om eene jaarplant te worden, dan de gunstigste streken van Amerika. Van katoen van de heeft men daar te lande reeds manufacturen gemaakt, gebruikte hoeveelheid was niet meer dan een proef, en

half jaar, verloopende tusschen ult. Maart tot ult. September 1863 tonnen erts. Aangenomen dat sedert 1ste der mijn, dus in de 3 eerste jaren 33,000 tonnen erts zijn, dat de waarheid zeer nabij komt, welke 10,000 ton kopererts voorstellen, waarvan de waarde laag genomen is, zoo heeft de mijn in dien tijd de bijna fabuleuse som van 700,000 £ opgebracht.

De einde van 1848 staakten de mijnwerkers hun arbeid, om bedingende, en daardoor stond het werk van November 1849 stil; maar in Maart hervatteden zij het werk werden nieuwe gewichtige ontdekkingen gedaan; men ontdekte een nieuwe ertsader op 30 vadem diepte ten noorden der Grahamsschacht, voerende roodkoperoxyde en malachiet ontzaglijke hoeveelheid, en nog een andere, die zeer breed zijnde, bij smelting veel kopermetaal afwerpende, welke zamengesteld was. Slechts twee gaanderijen legde men tusschen anderen aan, waartuit 12 arbeiders in de eerste week van den rijkst bekende kopererts bekwamen.

Den 5den September 1849 werd het achtste dividend, groot 3 shillingen 6 pence, uitgedeeld, terwijl in 1850, regelmatig over 3 dividenden elk groot 10 £ aan elke actie toegekend. Men rigtte omtrents dezen tijd twee stoommachines, elk van 100 paardenkrachten, een tot het vergruizen van den erts, en een tot bovenbrengen van den erts uit de diepte, dienende de directeurs 70 vadem en 15 daims pompen uit te verhuren, om de tot nog toe gebruikte 11 duims pompen te vervangen, met eene daarvoor bestemde stoommachine van 300 paardenkracht.

De erts, sedert ult. September 1849 tot ult. dierzelfde maand gewonnen; bedroeg 18,692 tonnen. Sedert dien tijd heeft deze mijn, door het vertrek van eenige werklieden naar de goudmijnen van Victoria eenige vermindering ondergaan, en is de prijs van de erts iets gedaald, maar er bestaat desniettemin staande niet het minste twiifel, aangaande de waarde van het eigendom dezer mijn onderneming.

De einde van 1850 bestond en de aangelegde mijnwerken uit: 1. eenen schachten tot het ophalen van den erts uitsluitend, te samen eens diepte van 812 vadem bedragende; 2. eenen schachten, alleen gebruikt om in de mijn af te dalen en te heffen, te samen diep 34 vadem.

De 3de schachten, waarin ladders geplaatst waren, te samen 10 vadem; 4de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 5de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 6de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 7de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 8de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 9de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 10de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 11de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 12de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 13de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 14de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 15de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 16de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 17de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 18de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 19de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 20de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 21de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 22de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 23de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 24de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 25de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 26de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 27de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 28de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 29de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 30de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 31de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 32de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 33de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 34de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 35de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 36de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 37de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 38de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 39de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 40de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 41de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 42de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 43de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 44de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 45de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 46de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 47de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 48de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 49de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 50de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 51de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 52de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 53de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 54de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 55de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 56de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 57de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 58de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 59de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 60de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 61de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 62de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 63de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 64de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 65de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 66de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 67de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 68de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 69de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 70de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 71de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 72de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 73de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 74de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 75de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 76de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 77de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 78de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 79de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 80de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 81de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 82de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 83de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 84de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 85de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 86de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 87de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 88de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 89de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 90de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 91de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 92de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 93de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 94de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 95de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 96de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 97de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 98de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 99de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 100de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 101de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 102de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 103de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 104de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 105de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 106de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 107de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 108de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 109de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 110de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 111de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 112de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 113de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 114de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 115de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 116de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 117de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 118de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 119de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 120de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 121de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 122de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 123de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 124de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 125de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 126de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 127de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 128de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 129de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 130de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 131de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 132de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 133de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 134de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 135de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 136de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 137de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 138de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 139de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 140de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 141de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 142de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 143de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 144de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem en 145de schachten, welke dus eene lengte hebben van 44 vadem.

De 146

SCHEES'BERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.	DATUM.	NAAR
October	18 Engelsch	Waterlielle	R. Wrigt	Batavia	11 October.	Londen.
"	— Deensch	Helvetien	W. Bruhn	Soerabaja	8 "	Cork.
"	— Nederlandsch	Metalen Kruis	Zuurdeeg	Batavia	11 "	Padang.
"	— Ned. Ind.	Pangeran Mohamat Said	Ardaseer	"	12 "	Benkoelen.
"	15 Nederlandsch.	Burgemeester van Reenen	A. v. d. Meer v. Kuffeler	Amsterdam	13 Julij.	Batavia.
"	— "	Johannes Albertus	J. C. Londt Wzn.	"	3 Junij.	Soerabaja.
"	16 "	d'Elmina	P. C. Teengs	Batavia	16 October.	Amsterdam.
"	— "	Catharina en Geertuida	E. C. Mos	"	15 "	Sijdney.
"	— Engelsch	Wherland	E. D. Edgill	Macao	11 September.	Londen.
"	17 "	Catherine	W. Walson	Melbourne	19 "	Singapore.
"	— Nederlandsch....	Albrecht Beijling	G. L. Muller	Batavia	16 "	Rotterdam.
"	— "	Twee Cornelissen	J. C. Kreije	Bristol	13 Julij.	Batavia.
"	18 Deensch	Maria Christina	Voss	Algoabaai	16 September.	"
"	— Engelsch	Elk	Champeon	Hongkong	16 "	Sydney.
"	19 Nederlandsch	Gerardus Jacobus	Kilian	Cardiff	13 Julij.	Java.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDER.	VAN	AGENTEN.	
October	16	Nederlandsch bark Copernicus	L. Visser	Rotterdam	9 Julij	J. Cezard & Co.
"	—	Ned. Indisch schoener P' Union	F. de Ficquelmont	Pontianak	1 Oct.	Gezagvoerder.
"	17	" Samarang Packet	J. F. Seheel	Samarang	15 Oct.	Levert & Co.
"	—	Nederlandsch bark Burgemeester van Reenen	v. d. Meer v. Kuffeler	Amsterdam	13 Julij	Haager & Schuurman.
"	—	Ned. Indisch Atiator Rachman	Hoeserin	Samarang	13 Oct.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	" l'Esperance	W. A. S. Valberg	Soerabaja	9 Oct.	Jacometti & Co.
"	—	Engelsch Alert	P. Petersen	Melbourne	8 Sept.	Metzendorf, Wilmans & Co.
"	18	Ned. Indisch stooms. Palembang	H. J. Roseboom	Soerabaja	15 Oct.	W. Ceres de Vries.
"	—	Nederlandsch bark Trjantja Penna	des Ruelles	Singapore		J. Cezard & Co.
"	—	Ned. Indisch Eljoesoor	Said Mohamat	Palembang	28 Sept.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	—	Nederlandsch Willem de Zwijger	W. L. van der Dries	Rotterdam		van Ommeren, Rueb & Co.
"	—	Zweedsch Caren Cecilia	Bergström	China		E. Moorman & Co.
"	—	Nederlandsch baron Fornster van Dambenjo	Kruymel	Point de Galle	10 Sept.	de Weerd, Ruijl & Co.
"	—	" Jhi. Mr. v. d. Wal v. Puttersh.		Pontianak		Schimmelpenninck & Co.
"	—	" Wanja	Soderberg	Samarang	15 Oct.	Paine, Stricker & Co.
"	—	Zweedsch Twee Cornelissen	J. J. Kreye	Rotterdam		Landberg, Bezout de Bie & Co.
"	19	Nederlandsch bark Amboina	Rusman	Probolingo		Reijnt & Vinju.
"	—	" schip de Wessel	C. Maarschik	Samarang		J. Cezard & Co.
"	—	Engelsch bark Vernon	Gilbert	Soerabaja		Hunter, Houghton & Co.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDEKS.	NAAR
October	17	Nederlandsch bark	Vrede	Nederland via Tjilatjap
"	"	"	Catharina Maria	Indramajjo
"	"	"	Vice Admiraal Gobius	Soerabaja
"	"	Ned. Indisch bark	Marianne Antoinette	Samarang
"	"	" brik	Radatool Djaina	Banjermassing
"	"	" schoener	Julie	" via Soerabaja
"	"	Bremer schip	Humboldt	Nederland via Padang
"	18	Nederlandsch bark	Margaretha Johanna	Soerabaja
"	"	Belgie schip	Philotaxe	Nederland
"	"	Zweedach bark	Caroline	Soerabaja
"	"	Ned. Indisch bark	Lechmadie	Indramajjo
"	19	Fransch schip	Gil Blas	Frankrijk via Padang
"	"	Ned. Indisch bark	Fathool Moebarak	Sumanap
"	"	"	Phoebe	China
"	"	"	Elisa Susanna	Soerabaja
"	"	Engelsch schip	Bromielaw	Singapore
"	20	Ned. Indisch stoomb.	Samarang Packet	Samarang
"	"	Nederlandsch bark	Gelderland	Japan
"	"	Ned. Indisch "	Said Maskoor	Samarang

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.		GEZAGVOERDEERS.		BESTEMMING.		AGENTEN.	
ederlandsch.....	bark	Gelderland*	D. Crap Hellingman.....	Japan.....	Haager & Schwarzman.				
"	"	Alida Maria*	J. de Vries.....	Japan.....	"				
"	"	Ardjoeno.	J. F. A. Rapp.....	Samarang.....	"				
"	schip	Prins Frederik der Nederlanden*	C. C. de Witt.....	Samarang en Soerabaja.....	"				
"	bark	Valparaiso*	H. A. Ellerman.....	Nederland.....	"				
"	"	Catharina Maria.....	van der Tak.....	Nederland.....	"				
"	"	Jan Piterzoon Koen.....	A. Hugenholtz.....	Nederland.....	"				
"	"	Burgemeester van Reenen... A. W. F.	v. d. Meer v. Kuffeler.....	Nederland.....	"				
"	"	Eersteling.....	Armstrong.....	Tjilatjap.....	Schimmelpenninck & Co.				
"	"	Adolf van Nassau.....	T. Meester.....	"	"				
"	"	Julia*.....	A. van der Kolk.....	"	"				
"	"	Cortgene*.....	D. Dunlop.....	"	"				
"	"	Christina en Agatha.....	Esink.....	Nederland.....	Reijndt & Vinju.				
"	"	Alblasserdam.....	J. 'tHoen.....	"	Busing, Schröder & Co.				
"	"	Cornelis Smit*.....	R. Weidenaar.....	"	MacLaine, Watson & Co.				
"	"	Susanna en Elisabeth*.....	C. Ouwehand.....	"	"				
"	brik	Louisa.....	P. F. A. Antusch.....	Amsterdam.....	"				
"	schip	Krimpen a/d. Lek.....	Ouwehand.....	"	"				
"	bark	Cheribon*.....	W. J. Coers.....	"	Landberg, Bezout & Co.				
"	"	Johanna Christina*.....	J. B. de Boer.....	"	"				
"	"	Jonge Jan.....	E. H. Pfeiffer.....	"	"				
"	"	Staatsraad van der Hoven*.....	F. Heijmeriks.....	"	"				
"	"	Johannes Anthonius*.....	F. Metz.....	"	"				
"	"	Louis Meijer*.....	O. Hazewinkel.....	"	"				
"	schip	President Plate*.....	J. C. Hartsen.....	"	"				
"	"	Johannes Lodewijk.....	A. H. van der Waal.....	"	"				
"	"	Noord Brabant*.....	H. R. Bok.....	"	"				
"	"	President van Rijksoversel*.....	C. Vermeij.....	"	"				
"	"	Hester Adriana.....	G. S. van Hees.....	Samarang en Soerabaja.....	"				
"	"	Voorwaarts*.....	G. F. Bus.....	"	"				
"	bark	Souburg*.....	H. B. L. Evers.....	"	"				
"	"	Jan van Brakel*.....	C. Verhey.....	"	van Ommeren, Rueb & Co.				
"	schip	Vooruit.....	W. C. Kool.....	"	"				
"	bark	Grondwet*.....	T. C. Kamminga.....	"	"				
"	"	Willem de Zwijger.....	B. L. van der Dries.....	"	"				
"	"	Theodora Mathilda.....	D. Boelhouwer.....	Soerabaja.....	Paine, Stricker & Co.				
"	"	Willem Daniel.....	T. de Meester.....	Soerabaja.....	"				
"	schip	Walvisch.....	Schut.....	Samarang.....	"				
"	"	Vof Gebroeders.....	G. J. Teensma.....	"	B. Kopersmit & Co.				
"	"	Neptunus*.....	P. Schuurman.....	"	"				
"	brik	Jeannette.....	Visser.....	"	"				
"	bark	Wilhelmina Lucia*.....	G. Poolman.....	"	"				
"	"	Vriendentrouw*.....	Grevelink.....	Soerabaja.....	"				
"	schip	Nieuw Holland*.....	Tuk.....	"	"				
"	"	Louisa*.....	P. Buys Jr.....	Samarang.....	"				
"	"	Ocean.....	E. Foetkoke.....	Soerabaja.....	"				
"	bark	Waterloo*.....	D. Duinker.....	Patjitan.....	"				
"	"	Karel en Henricus.....	A. van der Geer.....	"	Dämmaler & Co.				
"	"	Stad Nijmegen.....	"	"	"				
"	"	Abel Tasman.....	J. R. Rijken.....	"	de Weerd, Ruij & Co.				
"	"	Tagal*.....	Göbel.....	"	"				
"	"	Brn. Forstner van Dambenoij.....	Kruijmel.....	"	"				
"	schip	Diligentia.....	Beutveldt.....	Soerabaja.....	J. Cezard & Co.				
"	bark	Allegonda Jacoba.....	Deurholtz.....	"	"				
"	"	Odilia Magaretha.....	Hazelhoff.....	"	"				
"	"	Copernicus*.....	L. Visser.....	"	"				
"	"	Trjntje Penna.....	des Ruelles.....	"	"				
"	schip	Admiraal van Kinsbergen.....	van der Putte.....	"	"				
"	"	Willem de Kerste.....	T. J. Nieuwfeld.....	"	"				
"	"	Deift*.....	van Geelkerken.....	"	"				
"	"	Nova Zembla.....	A. J. B. Hordijk.....	Rotterdam.....	"				
Nederl. Ind.....	bark	Admiraal de Ruijter.....	B. Koster.....	Golf van Perzie.....	E. Moormann & Co.				
"	"	Ellen*.....	Wentholt.....	Samarang.....	B. Kopersmit & Co.				
"	"	Sara Eleonora*.....	Hadjie Achmat.....	Samarang.....	Cassalette & Co.				
"	"	Menado*.....	Hadjie Senal.....	Banjermaessing.....	Buijs, Jacobsen & Co.				
"	"	Alnoer*.....	Said Aijdroes.....	Samarang.....	"				
"	"	Faid Alim*.....	Said Segaf.....	Kandanghauer.....	"				
"	"	Faidool Rachman*.....	Said Baalie.....	Samarang.....	"				
"	"	Cornea*.....	Kamaloedin.....	Cheribon en Kotte.....	"				
"	"	Fathal Nasar.....	Said Segaf.....	Soerabaja.....	"				
"	"	Yoesterin.....	Said bin Aloewie.....	"	"				
"	brik	Elmachboelle.....	Moh. Saleh.....	"	"				
"	"	Eljoesoer.....	Said Moh.....	"	"				
"	bark	Atiatoor Rachman.....	Koesnin.....	"	"				
"	schip	Katroneda*.....	Sarif Abdul Rachman.....	Soerabaja.....	"				
"	schoener	Sumatra*.....	Moesa.....	Cheribon.....	B. J. Jacobs.				
"	bark	Rathol Madjet*.....	Said Aloewie Segaf.....	Soerabaja.....	"				
"	"	Aboul Hair*.....	Sech bin Yacoep.....	Soerabaja.....	"				
"	brik	Soedul Barie*.....	Said bin Salim.....	"	"				
"	"	Eljezer*.....	Said bin Salim.....	"	"				
"	schip	L'Esperance.....	S. Valberg.....	Singapore.....	Jacometti & Co.				
Engelsch.....	schoener	Gertrude.....	Söbels.....	Sumanap.....	Paine Stricker & Co.				
"	"	Alice Marten*.....	Starras.....	"	Hunter, Houghton & Co.				
"	"	Harriet*.....	Ross.....	Cocos Eiland.....	Adam & Co.				
"	bark	Inconstant*.....	T. Bristow.....	Singapore.....	Martin, Dyce & Co.				
"	"	Norwood*.....	Hicks.....	China.....	MacLaine, Watson & Co.				
"	schip	Lady Head*.....	Petersen.....	"	"				
"	brik	Alert*.....	Wallace.....	Holland.....	Metzendorff, Wilmans & Co.				
Bremer.....	bark	Ifland*.....	Wiegand.....	Bremen.....	Busing, Schröder & Co.				
"	schip	Post*.....	C. Gachet.....	Bordeaux.....	C. Bahre & G. Kinder.				
Fransch.....	"	Jessore*.....	X. Ros.....	"	J. Cezard & Co.				
"	"	La Cezard*.....	David.....	"	"				
"	bark	Confiance.....	Plekering.....	"	E. Moormann & Co.				
Amerikaansch.....	schip	Ocean Rover.....	R. Hjarpe.....	"	Paine, Stricker & Co.				
Zweedsch.....	bark	Robert Dickson*.....	Bergström.....	"	Pitcairn, Syme & Co.				
"	"	Caren Cecilia.....	Gronow.....	"	E. Moormann & Co.				
Prnisch.....	"	Ida Mathilde*.....	Range.....	"	C. Bahre & G. Kinder.				
Hamburg.....	schoener	Helene*.....	Both.....	"	"				
"	schip	Arracan*.....	Störtenbecker.....	"	Metzendorff, Wilmans & Co.				
"	"	Cesar Godefroy*.....	Brorson.....	Bangkok.....	"				
"	"	Siwa*.....	Heuer.....	"	"				
"	"	Neumühlen*.....	Sariedja.....	Balie Bandong.....	The Borneo Comp. Limited.				
Balisch.....	schoener	Ardjoeno*.....	"	"	"				

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

(Wordt vervolgd.)

